Cumartesi
27
SONKANUN
1940

TAN BEYOĞLU
İstanbul, Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TAN İSTANBUL
TELEFON: 24310 24318. 24319
BEŞİNCİ YIL — No. 1611
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

Ankara'da İmal Olunan
YAYLA MAKARNALARI
Bütün Türkiyede rağbet kazanan en üstün markadır.
Adres: Yayla makarna fabrikası
Ankara - Maltepe Telefon: 2195

KONSEY İÇİN HAZIRLIK

Belgratta Balkanlarla Alâkalı Meselelerin Kat'î Neticeye Bağlanacağı Umidi Kuvvetli

HARP Balkanlara Geliyor mu?

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Bugün Balkanları tehdit eden harp tehlikesinin daha ziyade şimalden gelmekte olduğu kanaati vardır.

Almanyanın ergeç Balkanlara inneceği ve belki de Sovyetlerle birlikte Balkanları paylaşacağı kanaati hemen de umumidir. Onun içindir ki, Balkan devletleri bu tehlike karşısında kendilerini derleyip, toplamıya, hariçten, dahilden kendilerine hâmi ve müttefik aramıya ihtiyaç duyuyorlar. Ve yine bunun içindir ki, Slovakyada seferberlik ilân edildiği, Alman ordularının Karpatları işgal etmekte olduğu, Almanların Balkan devletlerini tazyik ettiği gibi haber ve rivayetler derhal Balkanlarda telâş uyandırmaktan hali kalmıyor.

Bugün Balkanları kaplamış olan bedbinlik havasının en mühim sebebi de, Sovyetlerin, Romanya ile Almanya arasında bulunan ve Karpatlardan geçen demiryolunu Almanlara terketmiş olması, Almanyanın Romanyayı tekrar sıkıştırmakta bulunmasıdır. Macaristanın telâşı, İtalyanın açtığı antibolşevik propaganda da bu bedbin havayı bir derece daha ağırlaştırmaktadır.

Hakikaten Almanya Balkanlara inecek midir?

Biz bunu şimdilik varit görmüyoruz.

Çünkü:

Bugün **Almanyanın menfaati Balkanlarda sulh ve sükûnun devamındadır.** İngiliz ablokasının tazyikini azaltmak için Balkanlardan ekonomik bakımdan azami derecede istifadeye mecburdur. Harici ticaretinin yüzde 20 sini Balkanlar ve Tuna memleketlerile yapmaktadır. Hattâ Romanyadan kâfi derecede petrol ve buğday alamamaktan müştekidir. Tunanın donmuş olması Romanya ile Almanya arasındaki münakaleyi felce uğratmıştır. Bu sebeple Almanya bir taraftan Sovyet Rusyadan, Romanyadan, Alman Polonyasına giden demiryollarını istemiye, diğer taraftan da Romanyayı bütün petrol ve hububatını Almanyaya vermek için tazyike mecbur olmuştur. Alman askerlerinin Karpatlarda görünüşü askeri mahiyeti haiz olmaktan ziyade iktısadi bir teşebbüstür ve sulh içinde Romanyadan azamî surette istifade edebilmek gayesini güdmektedir.

Almanya, Macaristan, Yugoslavya, ve Bulgaristanın harici ticaretini inhisar altına almış gibidir. Bu şartlar içinde Almanyanın Balkanlarda bir harp istemesine sebep yoktur.

Bundan başka, Almanya, İtalyayı fırkütmek ve mihverden kaçırmak istemez. İtalya ise, antibolşevik propaganda ile Balkanlar üzerindeki alâkasını teyide çalışmaktadır. Almanyanın Balkanları istilâya teşebbüsü İtalyayı rencide ederek bütün bütün müttefiklerin kucağına atabilir Bu sebeple de Almanya şimdilik Balkanlarda sulhün devamında menfaattardır.

★

Bugün Balkanları harbe sürükleyebilecek ikinci tehlikenin Sovyet Rusya olduğu zannediliyor.

(Sonu Sa: 6, Sü: 1)

Rumen Hariciye Nazırı Gafenco

Bilhassa Yugoslavya Mahfellerinde Buna Çok Ihtimal Veriliyor

Almanyanın Balkan Merkezlerindeki Elçileri Dün Berlinde Toplanarak Vaziyeti Gözden Geçirdiler

(Arkadaşımız Aka Gündüz Sofyadan telefonla bildiriyor)

Belgrattan telefonla aldığım malûmata göre, Balkan Konseyi için hazırlıklar çok hararetlenmiştir. Yugoslavlardan başka Konsey için şimdiden gelen ve gelecek olan gazetecilerin sayısı bugüne kadar enaz 160 ı geçmiştir. Bunların arasında tanınmış garp gazetecileri de vardır. Eski konseyler normal geçerken bu sefer Garbî Avrupa devletlerinin bu konseye büyük ehemmiyet verdikleri anlaşılıyor.

Bugünkü Paris radyo ajansı, bunu bahis mevzuu ediyor ve birçok gazetelerin mütalâalarını hulâsa ederek diyor ki:

"Avrupanın ve sulh istiyen muazzam bir beşer kütlesinin gözleri Belgrada çevrilmiştir. İnkâr edilemez ki, Balkan Antantına dahil olanlar ve Bulgaristan, ancak sulh için çalışıyorlar. Fakat bu kâfi midir? Herkes ümit ediyor ki, bu seferki Konseyde yalnız antant devletleri arasındaki meseleler değil, fakat Balkanlara ait bütün meseleler masaya konacak ve her şey katî ve memnuniyete şayan bir neticeye bağlanacaktır. Doğrusu da budur.„

Bu ümitler bilhassa Yugoslav mahafilinde kuvvetlidir. Şayiaları aldığım gibi, vermeyi münasip görmedim. Şurasını kaydedeyim ki, bütün şayialar daima müsbet ve sulhperver bir sahadadır.

Bulgar siyasî mahafili, haklı bir ihtiyatkârlık gösteriyor. Şayialara ehemmiyet vermiyor, neticeye bakıyor. Bununla beraber, Balkan antantının sulhperverliğinden emin olarak işlerin kötüye değil, daha iyiye doğru inkişaf edeceğini zannediyor.

En büyük hakikat

Saracoğlunun dünkü beyanatı bihassa Bulgaristan hakkındaki sözleri buranın her sınıf mahafilinde iyi bir tesir yaptı. Bugünün politikası ile meşgul olmıyan, fakat pek tanınmış bir halk adamı olmak sıfatını muhafaza eden bir zat, biraz önce nikbinlikle bana şunları söyledi:

"Büyük hakikat şudur:

"Balkan antantı, bir harbe sürüklenmemek için kati kararını vermiştir. Bize gelince, biz zaten bu kararda yız. Kendi hesabımıza bunun aksini takip edecek hiçbir sebep yoktur. Bu karar sulhperver ve fikrinde samimî görünen Balkanlıların ideallerini realize etmeleri için kendi aralarındaki küçük meseleleri halletmeleri, dünden daha çok kolaylaşmış değil midir?„

Her taraftaki intıba Balkan meselelerinin nihaî bir şekilde Belgratta mevzuubahis edileceği noktasında toplanıyor Konseyin Avrupa barometresinde bir tesir yapacağı söyleniyor. Temenni edelim ki, bu tesir sıfırın üstünde olsun.

Yarın, Belgrada gidiyorum.

Aka Gündüz

Slovo'nun bir makalesi

Sofya, 26 (Hususi) — Bulgar gazetecileri cemiyeti reisi ve Slovo ga-

(Sonu: Sa: 6; Sü: 5)

Ş. Saracoğlu Dün Ankaraya Döndü

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, dün akşamki ekspresle Ankaraya avdet etmiştir. Saracoğlu, çarşamba günü Ankaradan tekrar şehrimize gelecek ve Balkan Antantı Konseyinin Belgratta yapacağı içtimalarda bulunmak üzere ayni akşam Belgrada hareket edecektir.

FELÂKETZEDELER İÇİN Hariç Memleketlerde Kurulan Komitelerin Teberrüleri Çoğalıyor

Fransanın Yardımı 85,000 İngiliz Lirasını Buldu, Milletler Cemiyeti de Serom Gönderdi

Zelzelede harap olan köylrden birisinde yıkılan binalar

(Yazısı altıncı sayfamızdadır)

KORUNMA KANUNU

Kanun Resmî Gazetede Neşredildi ve Meriyet Mevkiine Konuldu

Koordinasyon Heyetine Başvekil Riyaset Edecek, Başvekâlette Bir Büro Kuruluyor

Ankara, 26 (TAN Muhabirinden) — Millî Korunma Kanunu bugün Resmî Gazetede neşredilmiş ve meriyet mevkiine girmiştir.

Hükûmet, bu kanunla kendisine tevdi edilen vazife ve salâhiyetleri ifa ve istimale lüzum gördüğünü ve kanunu derhal tatbike başladığını en yakın bir zamanda ilân edecektir. Keyfiyet, bir tezkere ile de meclis reisliğine bildirilecektir.

Bu kanun hükümlerine tevfikan, Heyeti Vekilece ittihaz edilecek kararları hazırlamak ve bu işle alâkalı vekâletler arasında iş birliğini temin etmek üzere teşkil edilecek koordinasyon heyetine hangi vekillerin dahil olacağı bugün öğleden evvel toplanan Heyeti Vekilece kararlaştırılmıştır.

Heyete bizzat Başvekil riyaset edecektir.

Ayni kanun hükümlerinin tatbikine müteallik işleri görmek üzere, Başvekâlette bir büro tesis edilmek üzeredir. Büroya, muhtelif dairelerden memurlar alınacaktır.

Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu

Sovyetler Birliği İle Almanya Arasındaki Dostluk Bozulamaz

Moskova Radyosu, Berlinin Finlandada Takip Olunan Siyaseti de Tasvip Ettiğini İlân Etti

Londra, 26 (Hususi) — Moskova radyosu, bugünkü neşriyatında Sovyet birliği ile Almanya arasında her mesele üzerinde tam bir anlaşma bulunduğunu, iki memleket arasında harici siyaset meselelerinde hiçbir ihtilâf bulunmadığını, Almanyanın, Sovyetler tarafından Finlandada takip olunan siyaseti tasvip ettiklerini anlatmış ve neşriyatını şu sözlerle bitirmiştir: "Alman - Sovyet dostluğu, kırılmaz, bozulmaz bir dostluktur.„

Galiçyaya bir fırka Alman askeri girmiş

Paris, 26 (A.A.) — Galiçyaya Alman kıtaatının muvasalatı hakkın Havas ajansı muharririnin suall rine salâhiyettar Fransız askerî m hafili şu cevabı vermişlerdir:

"Galiçyaya gelen Alman kıtaatın mevcudunu bir fırka kadar tahm etmek doğru olur. Bu, azamî yekû dur. Mevzuubahis olan cihet petr nakliyatı hususunda demiryolur kontrole memur unsurların sevkedi miş olmasıdır. Almanlar, Cernauti-Lvov demiryolunu kontrol etme hakkını elde etmişlerdir. Bunda maksat Romanyadan Almanyaya gö derilen petrolün kısmen Sovyetle tarafından kendi orduları lehine aş rılmasına mâni olmaktır.„

Mareşal Voroşilofun Teftiş İçin Cepheye Gideceği Söyleniyor

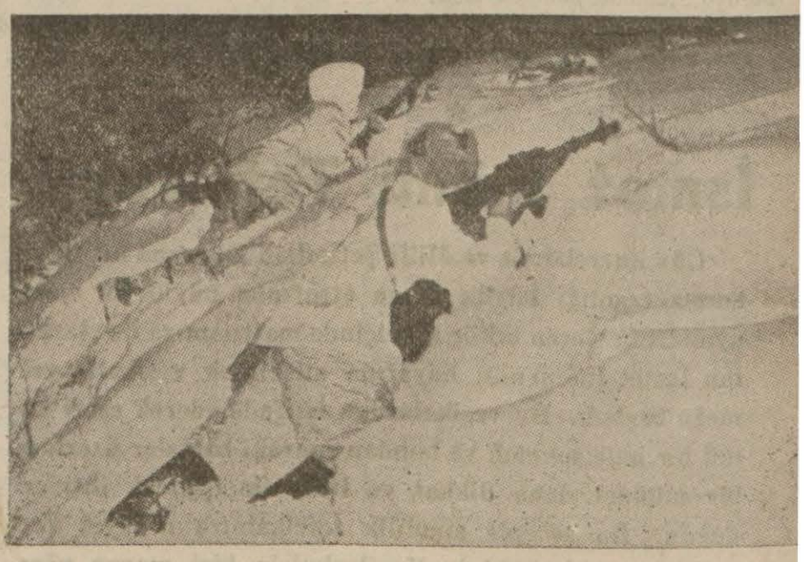

Fin ileri mevzilerinde harbeden iki Finlanda askeri

(Yazısı üçüncü sayfamızdadır)

İSMET İNÖNÜ

1884 - 1939

Yazan: Yusuf Ziya Ortaç No. 4

Ismet Bey, Daha 1908 Yılında 1938 Idi ve Herkes Ona Hayrandı

Edirne Manevralarında, Mümtaz Vasıflarla Parlayan Bir Yıldız Vardı: İsmet Bey

İkinci Orduya memur edilen İsmet Bey artık Edirnede..

Fırka Kumandanı Şevket Paşanın tecrübeli asker gözleri, daha ilk karşılaşmada bu altın zekâ ile kamaşıyor.

Nüfuzu, rütbesinin çok üstündedir. Her şeyle ve salâhiyetle alâkadar oluyor. Telkin ettiği hürmet ve itimat havası içinde, artık yüzbaşılık yok, kendisi var!

Mektepteki İsmet Efendi, Aksarayla, Ordudaki Erkânıharp zabiti İsmet Bey arasında hiçbir karakter farkı göremezsiniz: Hep o nümayişsiz kıymet.

Çalışırken ve çalıştırırken tanımadığı bir şey var: Mesai saati! Buna mukabil yenemediği, hem de bir hamlede yenemediği hiçbir güçlük yok.. Kısa bir zamanda, Bulgar askeri talimatnamesini okuyup anlıyacak kadar bulgarcayı öğrendiğini, arkadaşları, bir gün, hayretler içinde kalarak, tesadüfen görüyorlar!

Bir akşam, karargâhta İsmet Beyi, Şevket Paşa ile karşı karşıya buluyoruz. Fırka Kumandanı, muhabbetin yumuşattığı baba sesile ona yeni bir vazife teklif ediyor:

— Sizden yalnız batarya başında istifade etmek, liyakatinize karşı haksızlık olacak.. Acaba, arkadaşlara, konferans şeklinde mesleki dersler vermeği arzu eder misiniz?

İsmet Bey düşünüyor: Her gün kâh güneş, kâh yağmur altında, askeri yürüyüşlerle, talimlerle yorulmuş silâh arkadaşlarını bir mevzuun etrafında toplayabilmek.. Bu o kadar güç, o kadar tehlikeli bir iş ki, güçlüğün ve tehlikenin cazibesinden kendisini kurtaramıyor.

— Peki paşam, emredersiniz!

Ve derslere başlıyor.. Dinleyicisi ikinci gün bir misli artan derslere..

★★★

25 İlkteşrin, sene 1908.

İsmet Bey kolağalığına terfi ederek üçüncü süvari fırkasına giriyor..

Bir gün Goltz Paşayı Edirnede görüyoruz. Takviye olunmuş iki fırka arasında manevralar tertip ediyor.

Bu manevralarda, büyük bir kumandana has bütün mümtaz vasıflarla parlayan bir yıldız var: İsmet Bey!

Artık resmî mesaisini yalnız şerefli mesleğine vermiştir. Hususî çalışmalarında ise, bütün memleket davası, başında yer tutan en büyük mevzu.

Geceleri, okumak ve düşünmekle geçmekte.. Kitaplardan aldığı fikir maddelerine, şahsî bir terkip ile milli bünyemize göre şekiller buluyor. Kiminle konuşsa, tesiri altında bıraktığını görüyoruz.

İşte, yüzbaşı Fuat Bey, (1) Şair Mithat Cemale, Taşkasaptaki evinde, büyük bir hayranlıkla ondan:

— Dâhi İsmet!

Diye bahsediyor..

İşte Evkaf Nazırı Hayri Efendi, İsmet Beyin de bulunduğu bir toplantıdan çıkınca:

— Bu gece, yarımın en büyük adamile konuştuk, diyor.

İşte, Müşir İzzet Paşa: Tanıdığı günden son nefesine kadar, otuz yıl, ona hayran!

İsmet Bey, daha 1908 de 1938 di!

★★★

— "Üslûp, insanın kendisidir,, diyen Fransız edibinin hakkı varmış. Bunu, İsmet Beyin, yazıları da gösteriyor. O devirde ki, meşhur bir Mektebi Harbiye edebiyatı vardı: Mebaniül inşa müellifi Süleyman paşaların, Mecamiül edep müellifi Manastırlı Rifat'ların yaşattığı, Namık Kemalden mülhem bir edebiyat.. İşte, bu edebiyattan İsmet Beyin üslûbunda en küçük bir iz bulamazsınız. O, cümleleri kırmış, türkçeye bugünkü muasır çeşniyi daha otuz yıl evvel vermiştir. Hususi mektuplarında Tevfik Fikretin "Hemşirem için,, manzumesinden, Emil Zola'nın romanlarından bahsediyor. O kadar ileri zevk.

★★★

Meşrutiyet, büyük bir davayı, Imparatorluğun iç siyasetine ait bir davayı halle karar vermişti: Yemen meselesini:

Bunun için oraya bir heyet gönderiliyordu: Erkânıharbiyei Umumiye Reisi Ahmet İzzet Paşanın riyasetinde bir heyet..

İsmet Beye de bu heyetle beraber gitmesi teklif edildiği zaman endişe ile soruyor:

— Balkanlarda bir felâketin zuhurunu pek mi uzak görüyorsunuz?

Bu korkunç sual, onun yarını seziş kudretine, ne acı bir misaldir..

İsmet Bey, heyete dahil oluyor.

Uzun yolculuk esnasındaki konuşmalar, Ahmet İzzet Paşaya İsmet Beyi manevî çehresile göstermişti. Artık heyet reisi, onu yanından ayırmıyor. Her meseleyi onunla konuşuyor, her işte onun reyini alıyor.

Onun münakaşa sanatindeki ince maharetine, parlak zekâsının muhakeme kudretine ve muarızlarını ikna kuvvetine o kadar itimadı var ki, nihayet San'ada başlayan müzakerelerde, İmam Yahyanın karşısında İsmet Beyi görüyoruz.

Genç Erkânıharp kolağasının ilk eseri olan bu anlaşma, büyük çapta siyasi ve askeri bir zaferdir.

(1) Harp Akademisi Kumandanı General Fuat.

★ ★ ★

İsmet İnönü Tefrikamız

Cümhurreisimiz ve Millî Şefimizin hayatına ait tefrikamız, taşıdığı büyük ismin etrafında büyük bir alâka uyandırdı. Geçen iki üç gün içinde matbaamıza her taraftan İsmet İnönü'nün hayatına ait birçok vesikalar gelmeğe başladı. Bu vesikalardan istifade ederek eseri kâmil bir hale sokmak ve bundan sonraki bahisler üzerinde bir müddet daha dikkat ve itina ile işlemek ihtiyacı doğdu. Bu sebeple şimdilik tefrikamıza nihayet vermeği muvafık bulduk. Karilerimizin bizi mazur göreceklerini umarız.

DAHİLÎ HABERLER

Davası İki Mahkemede Görülen Suçlu

Anadoluya "Galatasaray - Fenerbahçe tuhafiyecisi,, firmasile mektuplar göndererek muhtelif kimseleri dolandıran sabıkalı Mahmut Saimin hakkındaki davalara dün altıncı ve sekizinci asliye ceza mahkemelerinde ayrı ayrı bakılmıya başlanmıştır.

Suçlu Mahmut Saim altıncı asliye ceza mahkemesinde muhakeme edilirken evvelki mahkûmiyetlerinin beşi bulduğuna dair olan müddeiumumilik tezkeresine itiraz etmiş ve bu mahkûmiyetlerinin bir kısmının temyizce nakzedildiğini, bir kısmının affı umumiye tâbi tutulduğunu söyliyerek sabıkalı olmadığını iddia etmiş ve Anadoludan istida ile müracaat eden on davacının iddialarının doğru olmadığını bildirmiştir.

Bu davacılara sipariş ettikleri kolonyalar yerine su, yüz liralık kitap yerine on broşür göndermiş olan Mahmut Saimin bu iddiası üzerine davacılarının bulundukları yerin sorgu hâkimliklerinde ifadelerinin alınmasına ve sabıkasının tekrar sorulmasına karar verilmiştir.

Ahmet ve Mustafa isminde iki Kastamonulu tüccarı yine esans ve çorap göndereceğim diye dolandıran Mahmut Saimin sekizinci asliye ceza mahkemesindeki muhakemesinde ise Kastamonudaki davacıların istinabe suretile sorguya çekilmelerine karar verilmiştir.

Bugün Karar Verilecek

Adliye koridorlarında Ali ve İsmigül isminde iki kişiyi yaralayan Ayşenin muhakemesine dün birinci ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Suçlu Ayşe, bir sene evvel Sultanahmet 3 üncü sulh ceza mahkemesinde hakaret suçile dava ettiği Alinin beraet ettiğini sanarak yanında bulunan kocasının cebinden aldığı bıçakla Aliyi vurmuş ve kendilerini aralamak istiyen İsmigülü de sırtından yaralamıştı.

Müddeiumumi iddianamesinde Ayşenin Aliyi ve İsmigülü öldürmek maksadile vurmadığını söylemiş, bu cihet gözönüne alınarak mahkûm edilmesini istemiştir. Mahkeme kararını bugün verecektir.

Deli Olduğunu İddia Etti

Yüksekkaldırımda bakkal Moizi öldüren ve Alinin odasına korkuyorum, diye pencereden giren Bulgar muhacirlerinden Luçka dün ikinci ağır ceza mahkemesinde, aklından hasta olduğunu ve tevkifhanede çok ıstırap çektiğini söylemiş ve hastahaneye kaldırılmasını istemiştir. Mahkeme, Luçkanın tıbbıadlide muayenesine karar vermiş ve rapor gelinciye kadar muhakemeyi talik etmiştir.

Eminönü Halkevi Genç Şairler Gecesi Tertip Etti

Eminönü Halkevi bu akşam saat 20.30 da bir genç şairler gecesi tertip etmiştir. Genç şairlerimizi edebiyat âlemine daha yakından tanıtacak olan bu gecenin programı aşağıdadır:

1 — Yeni şiir hakkında müsahabe: Mehmet Halit Bayrı,

2 — Aşağıdaki şairler eserlerini okuyacaklardır:

Emin Ülgener, Fethi Tevet, İbrahim Zeki Öcal, Rifat İlgaz, Necibe Kızılay, M. Celâl Sılay, İsmet Kür, İhsan Hınçer, Mustafa Seyit Sütöven M. Uluğ Turanlıoğlu, Kâzım Fevzi Ozaner, Ziya Vehbi Altürk.

3 — Bu akşam, genç şairlerin kısa tercümei hallerile şiirlerinden müteşekkil bir broşür de ayrıca hatıra olarak verilecektir. Toplantıya herkes gidebilecektir.

Feribot Münakasası Uzatıldı

Sirkeci ile Haydarpaşa arasında işletilmesi kararlaştırılan feribot için gerek Haydarpaşada, gerek Sirkecide iskeleler inşası münakasaya konmuş, fakat talip çıkmamıştır. Bunun üzerine münakasa müddeti bir müddet daha temdit edilmiştir. İskelelerin inşasından sonra feribot getirtilecektir

Almanyaya Posta Ile Sevkıyat Tahdit Edildi

Almanyaya posta vasıtasile ve hediyelik namı altında ticarî emtia sevkıyatına devam edilmektedir. Hergün İstanbul ve Ankara postahanelerinden vasatî 35 - 40 paket eşya gönderiliyor. Bunlar beş kilo ağırlığındadır.

Hükûmet bu paketlerle gönderilecek malların ağırlık bakımından tahdidini kâfi görmemiş ve bir pakette azamî on liralık mal gönderilebilmesi esasını kabul ve gümrüklere tamim etmiştir. Bu paketlerde gönderilecek malın kıymeti on lirayı geçmiyecektir.

Her gün muntazaman mal gönderilmiye devam edilmesi, bu malların zamanla mühim bir miktar tutması neticesini vermektedir. Bu itibarla hükûmetin bu sevkiyatı yeni bir tahdide tâbi tutması beklenmektedir.

İhracat vaziyeti

İhracat faaliyeti hararetle devam ediyor. Dün de dört yüz bin liralık mal satılmış ve ihracat vesikası alınmıştır. Satılan malların başlıcası, İngiltere, Fransa, İtalya, Mısır, Filistin, Romanya, Bulgaristan ve Almanyaya gönderilecektir.

Yapak ve Tiftik İhracat Birliği toplanarak İngiltere ve Fransaya satılacak malların fiyatlarını tesbit etmiştir. Tüccarlar her memlekete ayni fiyatla ihracat yapılmasını istemektedirler. Piyasada oğlak cinsleri 185 - 190, Ankara malları 150 - 155, kaba deri malları 125 — 130 kuruştan verilmektedir. Muhtelif memleketlerden Birliğe, ve tüccarlara da Romanyadan talepler gelmektedir. İki günde 1500 balya tiftik satılmıştır.

Alman malları çıkarılıyor

Almanyadan muhtelif vasıtalarla getirilen ve gümrüklerimizde bulunan malların çıkarılmasına devam edilmektedir. Dün Varnadan getirilen mallar çıkarılmıştır. Bu mallar arasında muhtelif bezler, manifatura eşyası, muhtelif boyalar ve asidlerle bir miktar tıbbî ecza bulunmaktadır.

Gümrükteki Japon malları

Gümrüklerde bulunan ve bir takas ihtilâfı yüzünden ithal edilemiyen Japon pamuklu manifatura eşyasının memlekete girebilmesi için alâkadar tüccarlar Ticaret Vekâletine müracaatte bulunmuşlardı. Ankaradan gelen bir haberin, Ticaret Vekâletinin bu malların ithaline müsaade ettiğini bildirdiği halde, gümrüklere, henüz bu yolda bir tebligat yapılmamıştır. Bu malların şimdilik ithaline imkân görülmediği anlaşılmaktadır.

İki tüccar cezalandırıldı

İhtikâr komisyonu dün toplanarak ihtikâr yaptıkları anlaşılan ve inşaat malzemesi satan iki tüccarın mağazalarının kapatılmasına karar vermiştir. Bu karar vilâyete arzolunmuş tur. Bugün vilâyetçe iki mağazanın kapatılması için alâkadarlara emir verilecektir.

Altının yükseliş sebebi

Son zamanlarda altın fiyatlarında görülen yükseklik kuyumcular tarafından fazla miktarda altın işlenmiş olmasından ileri gelmektedir. Bilhassa kalın bileziklerin modası altın işlenmesini arttırmıştır.

Yeni tütün piyasaları

Bursa, Balıkesir, Kocaeli ve Trakya tütün piyasaları şubat ayında açılacaktır.

Felâketzedeler İçin Dün 7048 Lira İane Toplandı

Kaza millî yardım komitelerile Kızılay cemiyeti felâketzedeler için teberru kaydına devam etmektedir. Dün akşama kadar teberru edilen 7048 lira 48 kuruşla İstanbulun şimdiye kadar yaptığı yardım miktarı 972715 lira 88 kuruşa baliğ olmuştur.

Halkevlerinde faaliyet

Felâketzedelere yardım temini için halkevlerinde faaliyete devam edilmektedir. Beşiktaş halkevinde şimdiye kadar 22.700 lira nakit, 99 balya ve dört sandık ta muhtelif giyilecek eşyası temin edilerek Kızılay cemiyetine teslim edilmiştir. Bundan maada bayramda hazırlanan 30 teneke kavurma da zelzele mıntakaları na gönderilmek üzere dün Kızılay cemiyetine verilmiştir.

Şehrimize gelen felâketzedeler tamamen yerleştirilmişlerdir. Bunlardan mühim bir kısmına iş te temin edilmiştir. Ancak başka iskân mıntakalarına yerleştirilmiş bulunanlardan bazı kimseler de mıntakalarını terkederek İstanbula gelmekte ve İstanbul millî yardım komitesinden yardım istemektedirler. Bu gibiler, başka iskân mıntakalarına bağlı bulundukları için kendilerine yardım edilmesi gayri mümkün görülmektedir.

Zelzele hakkında konferans

Pazartesi günü saat 18.10 da Üniversite konferans salonunda umuma mahsus olarak ordinaryüs profesör Hâmit Nafiz Pamir tarafından zelzele hakkında bir konferans verilecektir.

İstanbula Verilen 300 Ton Buğday Kâfi Gelmiyor

İstanbulun her gün 400 ton buğdaya ihtiyacı vardır. Son günlerde başka yerlerden buğday gelmediği için Toprak Ofisinin her gün İstanbul şehrine verdiği 300 ton buğday şehrin ihtiyacına tekabül etmemektedir. Eksik kalan 100 ton buğdayın da yine ofis tarafından ucuz fiyatla verilmesi hakkında değirmenciler tarafından vâki olan müracaat, bayram günlerinde şehrimize gelen Ticaret Vekiline bildirilmiştir. Vekil bu hususu Ankarada temin edeceğini vaadetmiştir. Bu cihet Vekâletçe temin edilmediği takdirde piyasadaki ihracat malından ve yüksek fiyatla tedarik etmek zarureti hasıl olacaktır ki bu da ekmek fiyatının biraz yükselmesini intaç edecektir.

Japon Sefiri Peşteye Gitti

Japonyanın Ankara büyük elçisi Taketomi Peşteye gitmiştir. Büyük elçi, Avrupa devletleri nezdindeki Japon mümessillerinin bugün Peştede yapacakları içtimaa iştirak edecektir. Bu içtima her sene başka bir memlekette yapılmaktadır. Bundan iki sene evvel de Japon sefirleri İstanbulda toplanmışlardı. Taketomi, içtimalar bittikten sonra Ankaraya dönecektir.

Resim Sergisi Kapanmıyor

Güzel Sanatler Akademisi resim şubesi talebelerinin eserlerinden mürekkep ve on gün müddetle açılmış olan sergi, gördüğü umumi alâka üzerine 3 şubat akşamına kadar herkese açık bulundurulacaktır.

Yerebatanda Elli Bina Yıktırılıyor

Yerebatan sarayının önündeki a ile bu cadde üstünde istimlâk edi cek 50 parça binaya ait muamele mal edilmek üzeredir. Muameler ikmalinden sonra Yerebatan saray nın ahşap kısmı yıktırılacaktır.

Sirkeci istasyon meydanı

Sirkeci tren istasyonu civarında imar faaliyetine hız verilmiştir. Ye yapılan banliyö peronu önündeki k çük meydanla istasyona giriş kapı na doğru imtidat eden caddenin i şaatı ikmal edilmiş vaziyettedir.

Ankara caddesi ağzındaki işar memurunun bulunduğu noktadan nize kadar uzanan cadde baştanba asfalta tahvil edilecektir. Burası İ tanbul — Edirne asfalt yolunun ba langıcı olacaktır. Bu caddede ye yapılan binaların arkasında güzel b park yapılmasına başlanmıştır.

Sirkecide büyük bir meydan aç labilmesi için, Trakyaya gidip gele otobüslerin tevakkuf mahallinde Ankara caddesi ağzına kadar tren is tasyonu tarafındaki bütün binaları yıkılması icap etmektedir. Fakat be lediyenin istimlâke ne vakit başlaya cağı belli değildir.

Otobüs Tarifesi

Tramvay idaresi, Beşiktaşla Taksim arasında işliyen otobüs ücretin 15 kuruştan 11 kuruşa indirmiştir. Tarife tasdik edilmek üzere Nafıa Vekâletine gönderilmiştir.

Hasanın Ailesine İkramiye

Bayramda Bostancıda yuku bulan otomobil kazasında yaralanarak vefat eden vazife kurbanı itfaiye neferi Hasanın ailesi belediyece aranmaktadır.

Hasan Mesudiyeli olduğu için kaç çocuğu olduğu ve başka varisleri olup olmadığı henüz tesbit edilememiştir. Bunlar tesbit edildikten sonra Hasanın sigorta bedeli olan 750 lira ile İtfaiye yardım sandığından verilecek olan üç aylık [illegible] 135 lira ki, ceman 885 lira kendilerine verilecektir. Bundan maada belediyece cenaze parası ismile bir miktar para daha verilecektir.

Doğu Mıntakasındaki İnhisar Memurları Kayakla Çalışacaklar

Doğu mıntakasında kışın fazla kar yağdığı ve yollar uzun müddet kapalı kaldığı için İnhisarlar kaçak takip teşkilâtının lâyikile çalışamadığı gözönüne alınmış, Erzurum, Kars, Artvin gibi kışı şiddetli olan vilâyetlerde çalışan takip memurlarının bundan böyle kayaklarla teçhizine karar verilmiştir.

İnhisarlar memurin kursu

İnhisarlar U. müdürlüğünce İstanbulda ihdas edilmiş olan memurin kursunun 14 üncü devresi bu ay sonunda bitecek ve 15 inci devre tedrisatına şubat ayı başında başlanacaktır.

Evvelce altı ay süren devreler bu sene dört aya indirilmiştir. Yeni programa göre, memurlara nazari malûmattan ziyade vazifelerinde daha ziyade muvaffak olabilmelerini temin edecek ameli bilgiler verilmektedir. Bu suretle her devrede idare teşkilâtına mensup 30 - 40 kadar genç memur ders ve tatbikat görmektedir. Kursta tütün ve müskirata dair olan derslerden maada hesap, muhasebe, hukuk ve idare dersleri tedris edilmektedir. Öğleden sonra tatbikat dersleri konmuştur.

Elini Makineye Kaptırdı

Mevlânekapıda Murat sokağında 9 numarada oturan Süleyman kızı Nezihe çalıştığı iplik fabrikasında sol elini makineye kaptırmıştır.

SUAL CEVAP

S. — Muvazzaf askerlik vazifesini yapmamış bir adam, anasına ve kız kardeşlerine bakmakla mükellef olsa, muafiyet kazanır mı?

C. — Hayır. Yalnız bu vaziyette olanlar, iki kardeş ise, bu kardeşlerden annesi hangisini arzu ediyorsa, onun askerliği, diğeri askerliğini bitirinceye kadar tecil edilir.

★

S. — Şair Mehmet Âkifin hayatına ait bir eser var mıdır? Kaç kuruştur?

C. — Mehmet Âkifin hayatına ait neşredilmiş, broşür halinde bir eser vardır. 25 kuruş fiyatla kitapçılarda satılmaktadır.

★

S. — Terziliğin bütün inceliklerine vâkıf olmak istiyorum, böyle bir mektep var mıdır?

C. — İstanbulda Divanyolunda bir terzilik mektebi vardır. Mektep iki kısımdır. Birinci kısımda erkek, ikinci kısımda kadın terziliği öğretilir. Tahsil müddeti 3 senedir. Buraya 16 ile 20 yaş arasında bulunan ilkmektep mezunları alınırlar.

TAKVİM

27 Sonkânun 1940
CUMARTESİ

1 inci ay	Gün: 31	Kasım: 81
Arabî: 1358		Rumî: 1355
Zilhicce: 17		İkincikânun: 14
Güneş: 7.17	— Öğle:	12.27
İkindi: 15.03	— Akşam:	17.18
Yatsı : 18.52	— İmsâk:	5.33

BUGÜN

SON HABERLER

Polonyanın Yeni Ordusu

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Garp cephesinden gelen haberler, istilâya uğrayan Polonyanın 100,000 kişilik yeni bir ordu vücude getirdiğini ve bu ordunun faaliyete geçmek, Garp cephesinde mevki almak üzere olduğunu bildiriyor. Baştan başa, istilâya uğrayan bir memleketin, ezilen bir milletin hürriyet ve istiklâlini kurtarmak için bu hayatiyeti göstermesi, en karanlık şartlar içinde de istikbalden ümidi kesmiyerek, yeniden mücadeleye atılması, ancak en derin takdir ile karşılanabilecek bir harekettir.

Yeni Polonya ordusunu hazırlıyan Polonya hükûmeti, Fransanın bir köşesine yerleşmiş ve ilk eser olarak, bu orduyu toplamış ve teçhiz etmiştir. Hükûmet bundan başka, kendi teşkilâtını tamamlamış ve hükûmeti irşat edecek bir meclis te vücude getirmiş ve bu meclisin başına bütün dünyanın tanıdığı ve sevdiği yüksek sanatkâr Paderveskiyi getirmiştir. Memleketinin tekrar kurtuluşuna kadar bir daha piyanosuna parmak dokundurmamak için and içen büyük sanatkâr, birkaç gün önce, bu meclisi bir nutukla açmış, ve bütün Polonyanın ruhunu ifade eden sözler söylemiştir. Seksen yaşına varan Paderveskinin sözleri, semavî bir ilham kuvvetini ve sonsuz bir inanç kaynağı kudretini haizdi. Onun "Polonya ölmez„ deyişinde, tecavüz ve istilâ siyaseti, milletlerin hayat hakkını kurban etmeğe yeltenenlerin irtikâp ettikleri cinayeti mahkûm eden bir tarihî hüküm keskinliği hissediliyordu. Büyük sanatkâr ve eski başvekil, nutkunu, "Polonya henüz mahvolmamıştır„ sözlerile bitirerek, Polonya milli marşının ilk mısraını teşkil eden bu sözlerle bütün dinleyicilerini coşturdu.

Polonyanın henüz ölmediğini ve ölmiyeceğini ispat eden en canlı delil, onun Fransada yeniden bir ordu kurması, hayat hakkını kurtarmak için, yeniden mücadeleye girmesi, ve istikbali hakkında beslediği inançtan bir zerre kaybetmemesidir. Manevî bünyesi bu derece sağlam olan bir millet, muhakkak ki, ölmez, [illegible] hayat hakkını kurtarır.

Gerçi bugünkü Polonya, Alman istilâsı altında çok karanlık günler yaşıyor ve beynelmilel şöhret sahibi ilim adamları dahi, yabancı istilânın ezici darbelerinden kurtulamıyorlar. Fakat bütün bu zulümler, gelip geçici mahiyettedir. Ve bunları takip edecek halâs devri, bütün bu acıları dindirecek derecede parlak olacaktır.

Çeklerin Vaziyeti :

Polonyalılardan bahsederken, Çekleri unutmak, hiç te doğru olmaz. Çekler de Polonyalılar gibi, müttefiklerle teşriki mesai ederek, yurtlarını istilâdan kurtarmağa çalışıyorlar. Bunun için yeryüzündeki Çekler, Garp cephesinde birleşmişlerdir. Amerikanın müreffeh bir köşesinde huzur içinde yaşıyan, hattâ Amerikanın bu köşesini kendilerine daimî yurt edinen Çekler, ana yurtlarının davası için, her fedakârlığı göze almışlar ve Garp cephesine koşmuşlardır. Çeklerin başında bulunan zat, eski cümhurreisi doktor Benestir.

Gerçi Çekler ile Polonyalılar, müstakil yaşadıkları müddetçe, hiç te iyi geçinememişler, elele vererek, bir sulh cephesi teşkil edememişler, bilâkis türlü türlü ihtilâflar içinde yüzerek, birbirinin âkıbetini hazırlamağa da âmil olmuşlardır. Yoksa, Çekoslovakya ile Polonya aralarındaki münasebetleri sağlamlamış, ve diğer komşularile de kuvvetli dostluklar tesisine muvaffak olmuş olsalardı, bu felâket başlarına gelemezdi. Polonya, Çekoslovakya ile anlaşamadığı için, onun topraklarından birkaç karış almak için, kendi mevcudiyetini de tehlikeye koyduğuna dikkat edememiş, nihayet Çekoslovakyadan sonra sıra Polonyaya gelmişti.

Bu çeşit hâdiselerin ileride tekerrür etmiyeceği şüphe götürmez. Bugün yapılacak şey, bu milletlere muvaffakıyet dilemektir.

Hitlerin Kitabı Cephede Dağıtılıyor

Paris, 26 (A.A.) — Havasın Alman hududundan bildirdiğine göre Hitler Mein Kampf kitabından cephedeki askerlere mahsus olmak üzere yeni bir tabı yapılmasına lüzum görmüştür. Bu suretle basılan nüshaların adedi 5 milyon 950 bin gibi muazzam bir miktara baliğ olmaktadır.

Alsas - Lorende Mütekabil Topçu Düellosu Yapıldı

Paris, 26 (A.A.) — Alsace - Lorraine cephesinde Vosges mıntakasında bir hâdise cereyan etmiştir. Fransız müşahitleri mühim bir Alman askeri grupunun Alman hatlarında istihkâm işlerile meşgul olduğunu görmüşlerdir. Fransız topçuları bu noktaya ateş açarak grupu dağıtmış ve bundan sonra oldukça şiddetli bir topçu düellosu başlamıştır.

Fransız keşif tayyareleri Alman toprakları üzerinde uzun uçuşlar yapmışlardır. Bu uçuşlar esnasında bir tayyare pek çok yükseklerde 12 kadar Alman avcı tayyaresinin taarruzuna uğramış ise de Fransız tayyareleri mahirane bir manevra sayesin de kurtulmağa ve üslerine dönmeğe muvaffak olmuşlardır. Bir kaç Alman tayyaresi Fransa'nın Şark mıntakası üzerinde bir keşif uçuşu yapmıştır.

Almanya üzerinde keşif uçuşları yapan bir İngiliz tayyaresi geri dönmemiştir. Alman tebliği bu tayyarenin Duisburg civarında düştüğünü bildiriyor.

İki vapur battı

Bugün iki bitaraf vapur batmıştır. Biri Evrenedir. 4000 tonluktur ve Litvanyaya aittir. Diğeri de bir İsveç vapurudur ve 1300 tonluktur.

Müdafaa barajı

Press Association, İngilterede millî balonlar barajının tevsii işine büyük süratle devam edilmekte olduğunu haber veriyor. Bu baraj, şimdiden kara ve deniz mıntakalarından 700 milyondan fazla bir sahayı kaplamakta ve bir çok sahil barajları inşa edilmektedir.

İngilterede Yeni Bir İnfilâk Daha Oldu

Londra, 26 (A.A.) — Bu sabah erkenden Lancashire'de İrlan elektrik santralinde [illegible] bir infilâk olmuş ve fabrikanın tavanı çökmüştür. Hiç yaralı yoktur.

Bu santral bütün mıntakaya ve bir çelik fabrikasına elektrik veriyordu. Fabrika Manchester Kanalının kenarındadır.

Zabıta infilâkın bir suikastten ileri gelmediğini bildirmiştir.

Salla'da muvaffakıyetle sona eren Fin mukabil taarruzunda esir edilen Sovyet askerleri

Sovyet - Fin Harbi

Mareşal Voroşilof Fin Cephesine Gidiyor

Londra, 26 (Hususî) — Finlandadan gelen son haberlere göre, Ladoga gölünün şimal şarkından yapılan Sovyet taarruzu püskürtülmüştür ve Sovyetler ağır zayiat vererek gerilemişlerdir. Bununla beraber Sovyetlerin cenahlara karşı faaliyetleri devam ediyorsa da beş gün devam eden muharebeden sonra bu faaliyetin yavaşladığı göze çarpmaktadır. Karelyada Sovyet kuvvetleri Molajarvi gölü üzerinden hücuma geç - mişlerse de bu hücum püskürtülmüştür. Merkezde ancak devriye faaliyetleri olmaktadır.

Kopenhagdan verilen bir habere göre, Mareşal Voroşilof, bugün Fin cephesinde teftişte bulunmak üzere Moskovadan hareket etmiştir.

●

Alman ajansı, Almanların Sovyet bombardıman tayyarelerinde çalıştıklarına dair yapılan haberleri şiddetle tekzip etmektedir.

Finlandada teşkil edilen yabancı lejyonunda 11 millet temsil edilmektedir. Birinci taburun kumandanı bir İtalyandır.

İsveçteki Amerikalılar

Stokholmden bildirildiğine göre, İngiliz matbuatında çıkan bazı haberler üzerine buradaki Amerikan sefareti, İsveçte kalmak için hususî bir sebep mevcut olmadıkça bu memlekette bulunan Amerikalıların memleketlerine dönmeleri arzuya şayan olduğunu bildirmekle iktifa ettiğini tasrih etmiştir.

Bu kararın Baltıkta Alman kıtaatının tahaşşüdüne dair olan haberler üzerine ittihaz edilmiş olduğu söylenmektedir.

Tamimde bilhassa şöyle denilmektedir:

İsveçin vaziyeti, yakın bir takım tehlikeler arzetmemektedir. Fakat istikbali keşfetmek güçtür.

Eski Leh Devletinin Serveti Zaptediliyor

Paris, 26 (A.A.) — Havas Ajansına Alman hududundan bildirildiğine göre, Göring eski Leh devletinin bütün servetine vaziyet eden bir kararname neşretmiştir.

Bu kararname mucibince: Eski Leh devletinin menkul, gayri menkul bütün emvali ve bu arada her nevi alacakları, iştirakleri, hak ve menfaatlerine el konmuştur. Halen Alman hükûmet organları tarafından idare edilmekte olan Leh âmme menfaatlerine hâdim emval ile askerî makamların eline geçen ve tamamen veya kısmen Leh ordusunun ihtiyaçlarına hâdim olmuş olan emval bu el koymadan müstesnadır.

HÂDİSELERİN İÇYÜZÜ

● *Avrupa siyasî mahfillerinin kanaatine göre, bir kaç haftadan sonra kara harbi bütün şiddetile kendini gösterecektir. Hattâ Sinyor Mussolini'nin de bu kanaatte olduğu bildiriliyor ve Düçenin bu yüzden Yüksek Müdafaa Konseyini topladığı ilâve ediliyor.*
Londra gazeteleri tarafından verilen malûmata göre, Sinyor Musolini, Yüksek Müdafaa Konseyine sivil seferberlik komitesi reisini ilâve etmiştir. Sivil seferberlik heyetinin vazifesi, emir alır almaz, bütün sivil halkı, seferber etmektir.

★

● Holandanın askerî mütehassıslarından müteşekkil bir heyet, Romayı mütenekkiren ziyaret etmiştir. Heyet, General Josseman'ın riyaseti altındaydı. Heyetin, Romada silâh satın alma işi ile meşgul olduğu ve İtalyanın Holandaya silâh vermeyi kabul ettiği bildiriliyor.

★

● *Almanya ise, müttefiklerin ablokasını yarabilmenin çarelerini düşünmekte ve Mareşal Göring, bilhassa bu keyfiyete alâkadar olmaktadır. Alınan en son haberlere göre, Nevyorktaki Alman ticaret mütehassısları, Almanyaya, Büyük Okyanus yolile mal ve madde yetiştirmeyi düşünmektedirler. Mallar Büyük Okyanusu geçecek, oradan Sovyetlerin Viladivotsok limanına varacak, bu limandan trenlere yüklenerek Sibirya ve Rusyayı geçecek, sonra Polonya yolile Alman hududuna gönderilecektir.*
Geçilecek mesafe (10,000) mildir. Nakliyat masrafı müthiştir. Fakat bu hattı hareketin takibi takdirinde Almanyanın mezbuhane teşebbüsler devresine girdiğine hükmetmek icap edecek.

★

● Berlinde bir ortodoks kilisesi açılmış, ve Mareşal Göring baş mütevelli seçilmiştir. Mareşal Göring te, bu işi kabul etmiştir. Onun bu işi kabul etmesi, ortodoks âyinlerine iştirak edeceğini, yahut bu âyinleri idare edeceğini ifade etmez. Maksat, Cenubu Şarkî Avrupadaki ortodoksluk âlemini kazanmaktır.

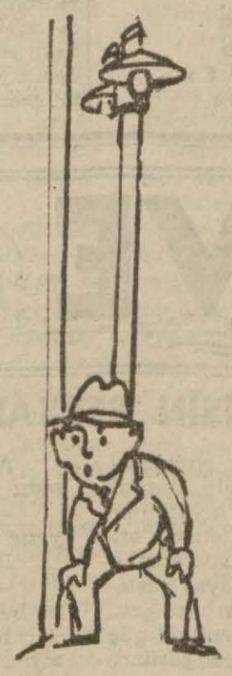

★

● *Nazistlerin, Çekleri isyana sevk için uğraştıkları anlaşılıyor. Maksat Çekleri hürriyete kavuşturmak için çalışanları, hareketin büyümesinden önce tuzağa düşürmektir. Çeklerden olan Jan Rys adlı bir hain ile Koropasek adını taşıyan bir Beyaz Rus bu işle meşgul oluyor.Bunlar bir Çek millî hareketi vücude getirmişlerdir. Fakat bu hareketten maksat Çekler içinde henüz hüviyeti tanınmamış olan liderleri ele geçirmektir. Bu adamlar, gizli toplantılar yapıyor ve aradıklarını bulmağa çalışıyorlar. Bunlar bulunduktan sonra ihtilâl yapılacak ve bu adamların hepsi de yakayı ele vereceklerdir.*

★

● Belçikanın eski başvekili ve maliye mütehassısı Von Zeeland, İspanyaya gitmek üzeredir. Bahis mevzuu edeceği mesele, General Franko hükûmetine bir istikraz teminidir. İngiltere ile Fransanın bu istikraza iştirak edecekleri anlaşılıyor. Birkaç ay önce de, bu istikrazın yapılması istenmiş, fakat o zaman, İspanyada çok kuvvetli olan Alman nüfuzu, buna mâni olmuştu. Fakat Alman nüfuzu, İspanyadaki eski vaziyetini kaybetmiş bulunuyor.
İtalyan faşist partisinin umumî kâtibi Muti, Romada son günlerde söylediği bir nutukta; "İtalya, her hangi lâhzada silâhlarını kullanmak lüzumunu hissedebilir. Onun için, İtalyanın her inkişafa karşı maddeten ve manen hazır olması lâzım geliyor„ demişti.
Londra gazetelerinden biri, bu sözleri şu sekilde tahlil ediyor:
"Sovyetlerin istedikleri, Şimalî Atlantik üzerinde bir liman sahibi olmaktır. Onun, Finlanda harbini yapmasının hedefi budur. Sovyetlerin daha çok özledikleri bir şey, Akdenize inmek ve sıcak sular üzerinde bir liman sahibi olmaktır. İtalya ise, Sovyetleri Akdenizden uzak tutmak istiyor. Bu yüzden İtalya, Sovyetlerin Cenuba sarkmaları meselesile yakından meşgul oluyor. Faşist fırkası kâtibi umumîsinin beyanatından maksadın bu olduğu anlaşılıyor.

FELEK

Toplamak Zenaati

Yazan: B. FELEK

Ufak bir yemişçilik konferansı vereceğim sanmayınız. Ameli kıymeti haiz bazı müşahedelerimin hulâsasını yazacağım. Yemiş alıyorum, çürük, bereli, mozalak olmasın diye manavla gırtlak gırtlağa geliyoruz.

Hale gidiyorum. Yemiş sandıklarının üstünden bir sırası rabıtalı, alt tarafı hep ıskarta mal.

— Nedir bu yemiş çürüklüğü? Diye bir ahbaba sordum. Bana şunları söyledi.

— Azizim! Biz yemiş toplamasını bilmeyiz. Vergili ağaca düşman muamelesi yaparız. Kendi bahçemize sanki harp ile işgal ettiğimiz bir düşman toprağı gözüyle bakar; alırız elimize sopayı. Yere düşsün diye veririz yemişlere.

Böyle yapınca herşeyden evvel yemişin olmuşu ile hamı beraber düşer. Sonra yemişler berelenir, o sırada henüz ham olup ağaçta kalan yemişler de, yedikleri sopanın tesiriyle mozalaklaşır. Ağacın asıl yemiş yetiştiren ince dalları da kırılır. Amma biz çabuk, külfetsiz ve çok meyva topladık diye avunur ve seviniriz. Yanlıştır kuzum yanlış! Ağaç ta insan gibidir. Kendisine yapılan her muameleye ayni şekilde mukabele eder, hattâ insandan daha ziyade nimetşinastır. Vaktinde bakılan, gübrelenen, ilâçlanan ağaçlar o sene iyi mahsul verirler. Bakılmıyanlar da vermez. Ne uzağa gidiyorsunuz. İşte zeytin mahsulü. Bizde eskidenberi "zeytin bir sene verir, bir sene vermez„ diye bir kanaat vardı. Halbuki zeytin ağacı her sene mahsul verir. Bunun sebebi şudur:

Biz mahsulü çabuk toplıyalım da elimize bir ayak evvel para geçsin diye sopalarla silkeriz. Elimize sopayı alıp zavallı ağacın rastgele her tarafına çalarız. Gerçi zeytinler dökülür. Lâkin ağaçta ne göz kalır, ne filiz. Tabii ertesi sene az mahsul verir. O sene mahsulün azlığından dolayı az sopa yediği için de ikinci sene bıldırı nazaran daha çok mahsul olur. Şimdi yavaş yavaş bu usulün sakatlığını anladılar da bazıları sopa ile mahsul toplama usulünü terketti.

Şu kısa nasihat senin de kulağında küpe olsun: Sakın sopa ile mahsul toplama! Ağacın filizlerini, tomurcuklarını kırar, verimini eksiltirsin, zararı yine sanadır. Dedi.

Gerçi ne ziraatçi, ne bahçıvan, ne de çiftçiyim. Fakat adamın sözlerini, misallerini doğru ve yerinde buldum. Onun için de buraeığa yazdım. Her ne ki toplıyacaksak yavaş yavaş, ağacı zedelemeden ve gelecek mahsule zarar vermeden toplamalıyız. Yoksa ileride ellerimiz böğrümüzde kalır.

Kanada Parlâmentosu Feshedildi

Ottava, 26 (A.A.) — Kanada Parlâmentosunun dünkü celsesinde Lord Lweedsmuir derhal umumi seçim yapılmasını istemiştir. Müteakiben söz alan Başvekil Mackensie King izahat vererek yeni seçim hakkında kabine arkadaşlarile görüşmek üzere celse iki saat tatil edilmiştir.

Bu kabine içtimaında Parlâmentonun derhal feshi kararlaştırılmıştır. Seçim Mart nihayetlerinde yapılacaktır. Kati tarih bilâhare tesbit edilecektir.

Başvekil Mackensie King Parlâmentodaki nutkunda ezcümle demiş tir ki:

Federal hükûmet iktidar mevkiinde kaldığı takdirde, ilk Kanada fırkasının her hafta, her ay biraz daha takviyesi tasavvurundadır. Keza hükûmet ikinci bir Kanada fırkasını mümkün olur olmaz Avrupaya gönderecektir.

Berlin, İngiliz Muharririnin Sözlerine Tehdit Savuruyor

Berlin, 26 (Hususî) — Meşhur İngiliz muharriri Wells Amerikadaki gazetelerin birine "harbe hareket vermek için Berlini bombardıman ederek Alman milletine vaziyetin ciddiyetini anlatmaktan başka çare yok tur. Ben Alman milletine karşı da başkalarının beslediği sempatiyi beslemiyorum. Belki 1918 de Berlini bombardıman ederek Almanlara bu dersi vermek lâzımdı. Bu gibi bombardımanlar, Alman milleti için şifa verici bir ilâç teşkil eder„ demesi de burada derin bir infial uyandırmıştır. Alman radyosu Berline atılacak her bomba mukabilinde Londraya on bomba atılacağını anlatarak Mister Wells'in düşüncelerine cevap vermiştir.

TİYATRO

O KADIN

Tiyatro tenkitlerine, eserin tahlilinden evvel sanatkârlardan bahsederek başlamak mümkün olsaydı, hiç şüphesiz, bu tenkidime böyle başlardım: Dün akşam Şehir tiyatrosunun dram kısmında verilen A. Bisson'un eserini Türk sanatkârları büyük, pek büyük bir muvaffakıyetle oynadılar.

Şimdiye kadar tetkik eylediğim Şehir Tiyatrosu temsillerinde bu derece muvaffak olunmuş bir piyes görmedim. O kadar ki, artistlerin kuvveti, piyesi tamamen kavramış, yürütmüş ve müellifin hedef ittihaz eylediği noktaya, hattâ daha ilerisine bile eriştirmiştir.

(La fam X) i vaktile Jan Hading oynardı. Acaba Neyyire Ertuğrul kadar muvaffak olur muydu? Dün akşam büyük sanatkârımızı gördükten sonra, bunda şüphe eylediğimi açıkça söyliyeceğim. Hattâ daha ilerisine gideceğim: Neyyire Ertuğrul, bu rolde bütün hemmesleklerinin fevkindedir.

Piece â thèse denilen bu eserde mevzu şudur:

Zevcini, çocuğunu, yuvasını terketmek hatasını irtikâp eden bir kadın, nâdim ve pişman olarak avdet ederse, zevcin onu affetmemesi doğru mudur? Piyesin mevzuundan anlıyoruz ki, doğru değil. Bunu müellif pek kuvvetli bir tarzda ispat ediyor. Kadın, evden kovulduktan sonra, seneler geçiyor. Sefaletin, daha doğrusu, süfliyetin her kademesini yavaş yavaş iniyor ve nihayet içkiye, etere, fuhşa, her şeye batıyor, fakat bütün bu levsler, onun analık hissini kirletemiyorlar. Oğlunu daima düşünüyor ve seviyor. O kadar temiz bir ana aşkı ile seviyor ki, ona dokunulacağını anlar anlamaz, bir dişi kaplan kesiliyor, onun istirahatine, mevkiine, şerefine uzanmak istiyeni öldürüyor. Oğlu büyümüştür, hüviyetini saklıyan bu kadını mahkemede o müdafaa edecektir.

Genç avukat, ilk müdafaası için hazırladığı parlak cümlelerin hepsini bir tarafa bırakarak ismini, cismini, hayatını bilmediği bu bedbaht kadını, o kadar heyecan ile müdafaa ediyor ki, heyeti hâkime genç avukata, tanımadığı anasını iade ediyorlar. Fakat bu zavallı artık, kadın değil, ancak nefes alan bir paçavraya dönmüştür. Artık çektiği sefaleti unutuyor. Çünkü yetişmiş oğlunun omuzunda hıçkırarak ağlıyabiliyor. Ona, olgum, diyebiliyor. Kadın, kendini affetmiyen zevcini affedecek mi? Buna ölüm müsaade etmiyor. Oğlu dışarıda bekliyen babasını aramak üzere odadan çıktığı zaman, anası ölüyor.

Neyyire Ertuğul, dün akşam böyle öldü. Bu piyesi, tekrar dirilip bu akşam nasıl oynıyabileceğine inanılmıyacak kadar tabii bir surette öldü. Kendisine bütün samimiyetimle sanat namına alenen teşekkür ederim.

★

Rollerin hepsi mühimdir: Ahmet (koca) rolünü yapan Hadi, vazifesini o kadar güzel kavramıştı ki, senelerce çektiği hicranın bütün benliğinde yaptığı yeis ve nedameti pek mükemmel bir surette tecessüm ettirdi.

Bilhassa birinci perdede karı, koca arasında geçen kovulma sahnesi, yalnız piyesin değil, Türk sahnesinin en büyük muvaffakıyetidir.

Mahmut Moralı'ya gelince; her zaman tekrar eylediğim veçhile, bütün rollerinde şahsı tamamen silebilen yegâne sanatkârdır. En büyük artistlerin pek güçlükle muvaffak oldukları bu nokta, Mahmut Moralı için pek tabiî bir haldir: (O Kadın) da Mahmut Moralıyı aramıyalım. Orada Nuri yaşıyor... Necdet Ayral, (Macit) rolünü bihakkın yaşattı.

Suavi Tedo'dan sitayişle bahsediyorum: En son perdedeki ana, oğul sahnesinin bir tiyatroda geçtiğini unutturacak kadar kendisini samimî buldum. Bu genç artiste en güç, en nankör roller tevdi edilebilir. Sanatindeki kudsî ateş, mesleğinin dolambaçlı güçlüklerini yıkıp, devirecek kadar kuvvetlidir. (Şaziye Görmen) Ayşe rolünde, her zaman olduğu gibi, pek tabii idi.

Görülüyor ki, temsil edilen piyesin muvaffakıyeti — pek ehemmiyetsiz olması lâzım gelen — kusurları tamamen örtmüştür. Hattâ o kadar ki, her tenkidimde tekrar eylediğim makyaj hatalarından bile, burada bahsetmeğe kalemim varmıyor. Ertuğrul Muhsine, verdiği bu edebî ziyafetten dolayı bir daha teşekkür.

Nefi ULUNAY

İdare Heyeti Âzaları ve Emniyet Müdürleri

Ankara, 26 (TAN Muhabirinden) — İzmir vilâyeti idare heyeti âzalığına, İstanbul idare heyeti âzası İbrahim Mesut Dinçer, İzmir idare heyeti âzalığına, eski Rize valisi Nuri Türkkan da açık bulunan Sıvas vilâyeti idare heyeti âzalığına tayin edilmişlerdir

Kocaeli emniyet müdürü Faik Aprak almakta olduğu maaşla İstanbul emniyet müdürlüğü 6 ıncı şube müdürlüğüne, Arapkir kaymakamı Emin Köksal İstanbul emniyet müdürlüğü 4 üncü şube müdürlüğüne, şimdiki müdür Tacettin Ortaç ta Kocaeli emniyet müdürlüğüne, Turguteli kaymakamı Salâhattin Kıpçak emniyet umum müdürlüğünde açık bulunan 4 üncü sınıf emniyet müdürlüğüne tayin olunmuştur.

Kari mektupları

Bir Garsonun Şikâyeti

Çalgılı lokantalarda çalışan garsonların müşterilerden aldıkları yüzde on ücret, patronlar tarafından kazanç vergisi vesair namlarla kesilmekte, bu yüzde onların ancak yüzde yirmisi garsonlara verilmektedir. Garsonlar çalıştıkları müesseselerde mukayyet oldukları için, kazanç vergilerini bizzat kendileri verebilirler ve neticede de patronların kestiği paralardan daha az bir miktarını maliyeye yatırırlar. Ankarada garsonların "yüzde on,, ları kesilmemektedir. Müşteriler tarafından bırakılan bu yüzde onların hiçbir kesinti yapılmadan garsonlara verilmesini rica ederim. Beyoğlu Bursa sokak No. 14 Mehmet Pişkin

●

Bir Aydınlının Ricası

Aydında istasyona gelen ve istasyondan sevkolunan eşya, evvelce üç muhtelif cihetteki üç kapıdan kabul ve ihraç olunurken şimdi bu işler, yalnız Cenup istikametindeki bir kapıya hasredilmiştir. Ticari muamelesi gittikçe artan Aydında, bu tek kapı usulü zorluğa sebep olmakta, kapı civarının çamur deryası halinde bulunması da, zorluğu arttırmaktadır. Devlet Demiryolları idaresinin buraya parke kaldırım yapmak için verdiği kararı bir an evvel tatbik etmesi rica olunmaktadır.

FERAH — ÇEMBERLİTAŞ

İstanbulun en büyük 2 sinemasında ayni zamanda gösterilmekte olan

MONMARTRE GECELERİ

ALBERT PREJEAN - ANNİE VERNAY

emsali görülmemiş büyük muvaffakıyetle devam ediyor. Ayrıca:

ÇEMBERLİTAŞ'da TEHLİKELİ KADIN | FERAH'da ÇALINAN TAÇ (Türkçe)

Bu Çarşamba Matinelerden itibaren her 2 sinemamızda ayni zamanda

3 KIZLAR BÜYÜDÜLER

(DEANNA DURBİN)

Ayrıca: FERAH'da TARZAN ADASI — ÇEMBERLİTAŞ'da ARİSTOKRATLAR KLÜBÜ

BUGÜN İPEK SİNEMASINDA

HEYECAN - AŞK - İHTİRAS

SEVMEK ve SEVİLMEK ARZUSU, HARİKULÂDE BİR MEVZU, ASLA UNUTAMIYACAĞINIZ BİR FİLM

SON ÜMİT

Baş Rollerde: EN BÜYÜK FRANSIZ ARTİSTİ JEAN GABİN — ARLETTY — JULES BERRY

FİLME İLÂVE OLARAK: FOKS DÜNYA HAVADİSLERİ en son muharebe haberleri

Bugün saat 1 ve 2.30 da Tenzilâtlı halk matineleri

TAN Sinemasi

Yaşamak Zevktir.

İRENE DUNE ve DUĞLAS FAİRBANK JR.

Son dünya haberleri

Yalnız 1 de ve 4.30 da

GASPARONE

MARİKA RÖKK

FRED ASTAİRE ve GİNGER ROGERS

Bu Hafta SÜMER Sinemasının

Vasi salonunu her seansda baştan başa dolduran

BÜYÜK DANS

Lüks, Aşk, Musiki ve Danslar filmini bugün siz de görünüz. Dans kralı ve kraliçesinin şimdiye kadar çevirdikleri bütün filimlerinin en güzeli ve en mükemmelidir. Bir sanat harikasıdır.

İlâveten: EKLER JURNAL son dünya ve harp haberleri

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matineler.

BUGÜN YILDIZ Sinemasında

Dünyanın en büyük filmi olan

SAMİMÎ ANLAŞMA

(İNGİLİZ - FRANSIZ İTİLÂFI)

Parisin en büyük artistleri bir arada

GABY MORLAY — VİCTOR FRANCEN — PİERRE RİCHARD WİLLM

Bu filmi görmeyenler ve tekrar görmek istiyenlerin nazarı dikkatine

Sinema tarihinin ölmez bir eseri

Sinema dünyasının sarsılmaz bir şerefi olan

OTEL EMPERYAL

Polonya - Rus harbinin en ateşli günlerinden mevzuunu... Paramunt Şirketinin milyarlarından azametini...

İSA MİRANDA - RAY MİLLAND

Kudretinden neşesini alan senenin en büyük filmidir. Bu şaheseri yakında

LÂLE SİNEMASINDA

göreceksiniz.

TİYATROLAR

Şehir Tiyatrosu

Şehir tiyatrosunun bütün hasılâtını felâketzedelere tahsis ettiği büyük müsameresi 5 şubat pazartesi akşamı ilk defa olarak

PENBE SOKAK 46 No.

TEPEBAŞI "DRAM" KISMINDA

Bu akşam 20.30 da

O KADIN

Halk Opereti

Bu Akşam 9 da

ZOZO DALMAS ile

KEDİYE PEYNİR

YENİ NEŞRİYAT:

Elli Türk Büyüğü

Türk büyüklerini resimleri ve hayatlarile nefis bir albüm halinde evinizde bulundurmak istiyorsanız, Yedi Gün neşriyatından olarak yeni çıkan "Elli Türk Büyüğü,, adlı eseri almanızı tavsiye ederiz. Türkün tâ Atiladan bugüne kadar yetiştirdiği bütün büyüklerini bu albümde bulabilirsiniz. Her birinin birer tablo teşkil eden resimleri ressam Münif tarafından yapılmıştır. Baskı fevkalâde nefistir. Eserin fiyatı 1 liradır.

TEŞEKKÜR

Sevgili yavrum Gületin vefatı dolayısile gerek cenaze merasimine gelen ve gerekse mektup, telefon veya bizzat taziyede bulunan akraba ve dostlarımızla, hastalığı esnasında candan alâka gösteren sayın Prof. Dr. Sedad Tavat, Üsküdar çocuk Bakım Evi baş doktoru Sezai Tümay ve Amerikan hastanesi hemşirelerinden Bayan Tarakciyana bizzat teşekküre derin teessürümüz mâni olduğundan minnet ve şükranlarımızı sunmayı kederdide ailemizce bir borç tanırız.

Babası: M. Nuri Çanga

RADYO

ANKARA RADYOSU

Türkiye Radyodifüzyon Postal
Türkiye Radyosu Ankara Radyo

Dalga Uzunluğu			
T. A. P.	31.7 m.	9465 Kcs.	20 K
	1648 m.	182 Kcs	120 K

Cumartesi, 27. 1. 1940

13.30 Program ve Memleket saat ay[arı] 13.35 Ajans ve Meteoroloji haberl[eri] 13.50 Türk Müziği. Çalanlar: Kemal Seyhun, Cevdet Çağla, İzzettin Ökte, Zü[hü]tü Bardakoğlu.

I — Okuyan: Mefharet Sağnak.

1 — Nikogos - Muhayyer şarkı: (V[ar] mı hacet), 2 — Udi Ahmet - Muhayy[er] şarkı: (Edeli aftı - nazar), 3 — Rah[mi] Bey - Şevkefza şarkı: (Ey gül nevbah[a]rı an), 4 — Sadullah Ağa - Şevkefza şar[kı]: (Açıldı nevbahar).

II — Okuyan: Sadi Hoşses: Müntah[ab] yeni şarkılar.

14.30 Müzik: Riyaseticümhur Bando[su] (Şef: İhsan Künçer), 1 — E. Barat: Ma[rş] 2 — E. Waldteufel: Patinörler (Val[s]) 3 — J. Offenbach: Orfe cehennemde [o]peretinin uvertürü, 4 — Francis Pop[y]: Periler adası (Fantezi - Bale), 5 — Fra[nz] Liszt: Macar Rapsodisi, No. 14. 15.15 [—] 15.30 Müzik: Cazband (Pl.).

18.00 Program ve Memleket saat aya[rı] 18.05 Müzik: Radyo caz orkestrası, 18.[..] Konuşma, 18.55 Serbest saat, 19.10 Mem[]leket saat ayarı, Ajans ve Meteoroloji ha[]berleri, 19.30 Türk Müziği: Saz eserle[ri] Çalanlar: Kemençe, Fahire Fersan, Ne[y] Basri Üfler. Tanbur, Refik Fersan. 19.[..] Türk Müziği. Çalanlar: Vecihe, Fahi[re] Fersan, Refik Fersan. Okuyan: Muzaff[er] İlkar. 1 — Mehmet Ağa - Zavil ağır se[]mai: (Bulunmaz bir nevcivansın), 2 — Refik Fersan - Mahur şarkı: (Bir ne[şe] yarat hasta gönül), 3 — İbrahim Ağa - Mahur şarkı: (Sabah olsun ben şu yerde[n] gideyim), 4 — 3 üncü Selim - Zâvil Y[ürük] Semai: (Almış nişanı tiri müjen), 5 — Zâvil saz semaisi.

20.10 Konuşma (Günün meseleleri) 20.25 Türk Müziği. Çalanlar: Fahire Fer[]san, Reşat Erer, Cevdet Kozan, Refik Fer[]san.

I — Okuyan: Melek Tokgöz.

1 — Udi Mehmet - Şehnaz şarkı: (Sup[]hu bulsam sinei safında), 2 — Udi Ah[]met - Karcığar şarkı: (Görünce ben se[]ni), 3 — Bedriye Hoşgör - Muhayyer şar[]kı: (Güneş doğdu damlara), 4 — Nevres - Muhayyer şarkı: Gün kavuştu).

II — Okuyan: Mustafa Çağlar.

1 — Rakım - Nihavent şarkı: (Ne yanan kalbime baktı), 2 — Sel. Pınar - Nihavent şarkı: (Hâlâ yaşıyor), 3 — Arif Bey- Nihavent şarkı: (Söyle nedir baiszârın), 4 — Faiz Kapancı - Nihavent şarkı: (Gel güzelim Çamlıcaya).

1 — Arif Bey - Suzinâk şarkı: (Çekme elemi), 2 — Suzinâk şarkı: (Durmadan aylar geçer), 3 — N. Mehmet - Suzinâk şarkı: (Vâdeylemiştin ey peri), 4 — Suzinâk şarkı: (Ben gülşeni aşkında nevâsazı suhandım).

21.15 Müzik: Ertuğrul Sosyal tarafından akordeon soloları. 21.30 Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necip Aşkın), 1 — J. Grit: Mayıs ihtişamı (Vals), 2 — Beethoven: Menüet (Sol Majör), 3 — Willy Koester: Hint ninnisi, 4 — J. Grit: Marş, 5 — Alois Pachernegg: Viyananın cazibesi.

22.15 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambiyo - Nukut Borsası (Fiyat), 22.30 Konuşma (Ecnebi dillerde (Yalnız Kısa - Dalga postasile), 22.30 Müzik: Cazband; (Pl.) (Saat 23.00 e kadar yalnız Uzun - Dalga postasile. 23.25 - 23.30 Yarınki program ve kapanış.

Toplantılar, davetler:

Darüşşafakanın Çayı

Darüşşafaka mezunları cemiyeti tarafından 3 şubat cumartesi günü akşamı Parkotelde bir çay verilecektir. Bu toplantıda, cemiyetin bütün âzaları hazır bulunacaklardır.

çok değildir; bunun için bu sözleri bırak ta sen şu giden kotraya bak. Ne güzel gemi görüyor musun? Böyle bir kotra ile ben tâ Akdenize kadar çıkarım.

Yıldızların altınla harelediği koyu suların üstündeki beyaz yelkenlere uzun uzun baktım. Bu yelkenler esatiri bir kuşun kanatları gibi denizin üzerine gerilmişlerdi. Tâ içimden gelen bir sesle bağırdım:

— Ne güzel!

Dayım tarasanın parmaklığına doğru yürüdü. Bütün dikkatile kotrayı seyrediyordu. Fakat gece karanlığında yalnız sıyrılıp akan beyaz gölgelerden başka bir şeyi farketmesine imkân yoktu.

— Içindeki kim ise iyi bir denizci. Manevrası mükemmel! Bakınız kıyıya yaklaşıyor. Suadiyeye yanaşacak; hayır, hayır, daha beride Bostancı ile Suadiye arasındaki açıklıkta durdu. Işte sandala atlayıp sahile doğru geliyor. Yanılmamışım, iyi bir denizci, kuvvetli kürek çekiyor.

Ben yerimden kıpırdamadan hulya dolu gözlerle beyaz kuşa bakıyordum. Beni asıl alâkadar eden şey kotranın sahibi değil, bu güzel yelkenli ile yapılabilecek gezintilerdi.

Dayım bu arzumu anlamış gibi yanıma geldi:

— Ne güzel gezerdik değil mi Ayşe? Fakat ne çare ki, böyle bir kotramız yok!

O gece bu güzel geminin beyaz yelkenleri gözüm önünden gitmedi ve zannederim rüyamda bile onunla uğraştım, fakat ertesi sabah onu tamamile unutmuştum.

Aradan iki gün geçmişti. Bir sabah, çiçekli basmadan pijamamı giymiş, başıma geniş kenarlı hasır şapkamı geçirmiş, bahçede güllerimle uğraşıyordum. Dayım yukardan seslendi:

— Vazolar için de biraz gül kopar Ayşe.

— Peki dayı.. Biraz daha işim var, yukarıya çıkarken istediğiniz kadar çiçek getiririm.

Yarım saat sonra, kolumda içi gül dolu bir sepet, bir elimde hasır şapkam, güneşten yanmış bir

Yazan: MUAZZEZ TAHSİN BERKAND — No. 9

halde, fakat keyifli keyifli ıslık çalarak yukarıya çıkınca sofada yengemle dayımın uzun boylu, kumral saçlı bir misafirle konuştuklarını görünce kıyafetimden utanarak hemen kaçmak istedim ve onların arkalarının kapıya dönük olmasından istifade ederek gerisin geriye bir iki adım attım; fakat ayak seslerim maalesef duyulmuştu. Uç baş birden bana çevrildi ve o dakikada bağırmamak için kendimi güç tuttum. Karşımda Mehmet Bey vardı. Beni görünce o hiç hayret etmeden dost gözlerle yüzüme bakıp gülümsedi.

Dayım, benim böyle hayret içinde olduğum yere mıhlanıp kalmamı kıyafetimden utandığıma hamlederek yanıma geldi.

— Gel Ayşe, gel çocuğum, yabancı kimse yok.

Gül sepetini, şapkamı masanın üzerine bırakarak bir kaç adım ilerledim. Kimse konuşmuyordu. Gûya benimle birlikte kapıdan içeriye doğru soğuk bir rüzgâr esmiş gibi hepsinin yüzü karışmıştı. Bana gelince, onu böyle aile muhitimde görmek birden bire içimde bir isyna yaratmıştı. O güne kadar yengemle dayıma anlatmadığım o meşhur otomobil kazasını bu vesile ile tekrar ortaya atmak mecburiyeti, bilmiyorum niçin beni titretiyordu.

Ortalıktaki durgunluğu uzaklardan gelen hulyalı bir ses yardı:

— Tıpkı ona benziyor.

Ayni saniyede kulağımda başka bir cümle çınladı:

— Gözlerinizi kapamayınız kızım, sizi o vaziyette birisine benzeterek fena oluyorum.

Ben bunu düşünürken dayımın sesini duydum:

— Hakkın var dostum, Ayşe büyüdükçe tıpkı ona benziyor.

Içimden birdenbire isyana, hiddete, acıya benziyen bir his coştut ve hırçın bir sesle dayıma sordum:

— Kime benziyorum dayı? "O,, dediğiniz kimdir?

Büyüyen gözlerimle bir ona, bir de karşımda karmakarışık bir yüzle duran bu uzun boylu beyazlar giyinmiş kumral adama baktım.

— Dayı cevap versenize kuzum! Kime benziyorum ben?

Yengemin sıcak eli omuzlarımda, çıplak kollarımda ve saçlarımda dolaştı, buklelerimi düzeltiyormuş gibi bir dakika boynumda kaldı.

— Niçin telâş ediyorsun Ayşe? Yabancıya değil, Annenin gençliğine benziyorsun.

Içimin acısı ve garip isyanı yatıştı. Yengemin ellerini tutarak yavaşça sordum:

— Bu bey kimdir yenge? Annemi nereden tanıyor?

Sualim yengeme idi ama gözlerim karşımdaki üç insanın yüzünde dolaşıyordu. Yengem bana cevap verecek yerde dalgın dalgın bahçeye bakıyor, misafir dostlaşan gözlerile beni süzüyordu. Dayımın yüzünde. senelerdenberi görmediğim mesut bir helecan vardı, hattâ bana söz söylerken sesinde hafif bir titreme sezdim.

— Ayşecık, bu karşında duran adam, yengenin, annenin ve benim gençlik arkadaşımız Mehmet Beydir onu sen de bir dost gibi kabul et.

Bir iki saniyedenberi kendi kendime bir karar vermiştim Onu tanıdığımı belli etmıyecektım, fakat dayımın son sozlerinden sonra bilmiyorum niçin onunla aramızda müşterek gizli bir noktanın mevcudiyeti beni sıktı bunu kendime ve eskı bir aile dostu olan ona karş. bir küçüklük saydım. Başka bir şey daha vardı: O benım bunu gizlememı kım bilir ne gibi bir manaya atfedecek ve beni olduğumdan başka türlü tanıyacaktı. Bunu düşünerek dayımın son sözlerine yarı müstehzi, yarı ciddi bir sesle mukabele ettim:

— Dayıcığım, beyefendi ile beni biribirimize tanıtmakta maalesef biraz geç kaldınız. Tesadüf sizden evvel bu iş. yaptı.

Yengemle dayım hayretle bize bakarken. geçirdiğim ufak otomobil kazasını ve bu vesile ile Mehmet Beyin bana karşı göstermiş olduğu nezaketi kısaca anlattım. Zavallılar, gökten düşen bu habere hayret etmekten kendilerini alamadılar. Hem eskimiş ve ehemmıyetten düşmüş bir kaza için üzülüyorlar, hem de Mehmet Beyin benimle meşgul olmasını minnetle karşılıyorlardı. Halbuki onun bu vakadan uzun uzadıya bahsedilmesine sinirlendiği belli idi. Nihayet sözü kesmek maksadile bana yaklaştı.

— Şimdi biribirimizi iyice tanıdık Ayşe Hanım. Beni eski bir aile dostu gibi kabul eder ve siz de benimle dost olur musunuz?

(Devamı var)

27 Sonkânun 940

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye			Ecnebi	
1400	Kr.	1 Sene	2800	Kr.
750	"	6 Ay	1500	"
400	"	3 Ay	800	"
150	"	1 Ay	300	"

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için abone bedeli müddet surasiyle 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Beşerî Rabıtanın Samimî Bir Tezahürü

Türkiye zelzele felâketzedelerine yardım cemiyeti reisi Lord Loyd'un Londra radyosunda söylediği Türkçe nutku dinlemişsinizdir. Lord Loyd'un nutkunda, bizi en fazla mütehassis eden cümleler arasında şunlar da vardır:

"— İngiltereden, Türk zelzele felâketzedelerine gönderilecek olan hediyeler, resmî değildir. Bunlar, İngilterenin, İskoçyanın, İrlandanın her tarafından geliyor. Zengin, fakir, her sınıf halkın hediyesidir!„

Biz, bu sözlerin doğruluğuna tereddütsüz inanıyoruz. Çünkü İngilterede, İrlandada, İskoçyada yaşıyan halkın, Orta Anadoluda yaşıyan temiz ve masum insanların uğradıkları felâkete karşı lâkayt kalamıyacaklarını takdir etmek güç değildir.

Zaten, dünyanın her tarafında yaşıyan halk kütlelerini, biribirlerine bağlıyan görünmez, ve kuvvetli bağlar mevcuttur. Gönülden kopan bu son yardımlara gelince, bunlar, Türkiyede yaşıyan halk kütleleriyle, İngilterede yaşıyan halk kütleleri arasındaki derin ve beşerî rabıtanın bize şükran hisleri duyuran samimî bir tezahürüdür. Esasen, bu hediyelere karşı çok samimî şükran duyguları duyuşumuzun asıl sebeplerinden bir tanesi de, onların, doğrudan doğruya İngiltere halkının kalbinden kopmuş olmalarıdır.

Bilhassa bunun içindir ki, evvelki akşam, Lord Loyd'un ağzından o sözleri dinlerken, gözlerimiz, sıcak ve derin bir tahassüsle yaşardı!

*

Eski Eserler Meselesi

Dün, bu sütunda çıkan yazımızı, meslekdaşımız Vâlâ Nurettin de mevzu edinmiş. Bu mevzua tahsis ettiği dünkü fıkrasında, şu şayanı dikkat satırları yazıyor:

"— Gençlere eski harfleri de öğretmiye, eski eserleri yeni harflere çevirmek elbette müreccahtır. Fakat, biliyoruz ki, tekmil kitapları lâtin harflerine istinsah etmek, şimdilik kudretimizin dışındadır. Aynen istinsahından, esasen bir fayda da hâsıl olmıyacaktır. Zira mesele, o lâfları lâfız lâfız okuyabilmekte değil, anlıyabilmektedir. Halbuki, ekseri telifatta, âyetlere, hadislere, kelâmı kibara, Şark âleminin meşahirine, efsanelerine, hâdiselerine, telmihlere rastlanır. Gayri menus kelimeler lûgatlerde aranıp bulunsa bile, mânayı hakkıyle kavrıyabilmek için, esaslı hazırlık lâzım.

"Demek ki, bir "Türk müsteşrikleri kadrosu„ yetiştirmek mecburiyetindeyiz. Bu kadronun mensupları, Arap harflerini de, Osmanlıcayı da, Arapçayı, ve Farsçayı da mükemmel surette öğrenmelidirler. "Umuma mahsus basitleştirilmiş istinsahlar„ ı başaracaklar da bu gibiler arasından pıtrak gibi çıkar. Şimdiye kadar yapılmış yanlışları keza bunlar düzeltir.

Tarihimize, dilimize, dinimize dair meçhul kalmış hakikatleri yine onlar ortaya vururlar!„

İşte buna elbette diyeceğimiz yok. Filhakika, eski eserler arasından değerlilerini, lüzumlularını salâhiyet ve vukufla seçmek, onları, yeni neslin de istifade edebileceği şekle sokarak, yeni harflere çevirmek, daha fazla ihmali hiç te caiz olmıyan kültürel bir vazifedir. Bunda biraz daha gecikmekle, evvelâ bu işi başarabilecek liyakatte olanları, bu suretle de bu işi başarma ümitlerini tamamen kaybedebiliriz.

Bugün, bir yeni vesileyle, bu sütunda bir kaç defa temas etmiş bulunduğumuz çok mühim bir mevzua bir defa daha dönmüş, ve vaktiyle samimiyetle izhar etmiş bulunduğumuz büyük ve çok ciddî bir temenniyi bir defa daha tekrarlamış oluyoruz. Bu vaziyeti bir müddet daha ihmal ettiğimiz takdirde, yine ayni meslekdaşımızın dediği gibi "millî mazimizden palamarları büsbütün koparmış„ olacağız!

Bu yazı, büyük demokrasi memleketlerinde efkârı umumiyeyi yapan gazetelerin gelir kaynaklarını tetkike tahsis edilmiştir.

Matbuatın Gelir KAYNAKLARI

YAZAN:

Sadrettin Celâl Antel

Bir Fransız gazetecisi, (Bugünün gazeteciliği) mevzuu üzerine verdiği bir konferansta, Fénelon'un: (Atinada herşey halka tâbidi, halk ta söze tabidi.)

(a Athènes tout dépendait du peuple, et le peuple dépendait de la parole)

Sözünün, demokrasinin en güzel ve en tam bir tarifi olduğunu söylemişti.

Eski Atinada, siyasî hayata hâkim olan insanların, halkın ancak yüzde onunu teşkil ettiğini hatırlattıktan sonra, bugün, halkın tâbi olduğu sözün, yani efkârı umumiyeyi yayan gazetelerin neye tâbi olduklarını göstermiye çalışacağım

Evvelâ, büyük demokrasilerde, gazetelerin satışları hakkında bir fikir verelim:

1937 senesinde, mahallî mahiyette olmıyan İngiliz gazetelerinin tabı adedi (10.195.000) i bulmuştu. En mühimlerinin tabı adetlerini aşağıya kaydediyoruz:

Daily Express	2.370.000
Daily Herald	2.000.000
Times	192.000

Hem havadis gazetesi, hem de magazin yerini tutmakta olan pazar nüshalarının satışları daha çoktur:

News of the World	3.750.000
The People	3.250.000

Büyük Amerika gazetelerinin - mahallî mahiyette olduklarından - tabı adetleri daha azdır:

Chicago Tribune	533.724
New-York Times	472,674

Bu gazetelerin de pazar nüshaları, âdi günlere nazaran iki misli fazla basılmaktadır.

Bununla beraber, Amerikada son zamanlarda **Tabloid** ismi verilen gazeteler ortaya çıkmıştır. Bunlar, alelâde gazetelerden daha küçük formada olduklarından, tramvaylarda, kahvelerde ayak üzeri çok kolay okunurlar. Pek çok resimler ve fotoğraflarla ve bilhassa günün rezaletlerile doludurlar. Bundan dolayı pek çok satılmaktadırlar:

New-York Daily News (1.634,280) bunlardan biridir.

Fransada günde 10.700.000 gazete basılmaktadır. Bunun (4) milyonu vilâyetlerde, (6) milyonu Pariste basılmaktadır. Günde (1) milyon (500) bin kadar satan Paris - Soir, bunların en başında bulunmaktadır. Diğerlerinin satışları daha azdır.

Bu lüzumlu istatistik malûmatına ilâve olarak, bugün büyük bir gazetenin çıkabilmesi için, beş on milyon franklık bir iptidaî sermayeye ihtiyaç olduğunu söylemek isterim. Fakat asıl mühim olan nokta, bütün gazetelerin, yalnız kendi satışlarının temin ettiği gelirle yaşayamadıkları keyfiyetidir.

Bugün İngilterede (2) milyon nüsha basan 20 sayfalık bir gazetenin senelik vasatî masrafı (3) milyon İngiliz lirasını bulmaktadır:

950.000	Kâğıt
150.000	Mürekkep
500.000	Matbaa
350.000	Yazı işleri
400.000	Okuyucuların sigortası
300.000	Muhtelif

Bu gazetenin gelir kaynakları şunlardır:

1.600.000	Satıştan temin edilen
1.800.000	İlânlardan temin edilen
3.400.000	

Netice itibarile bu gazete, senede 400 bin İngiliz lirası kâr temin etmektedir.

Bütün gazeteler, yapmıya mecbur oldukları - gittikçe çoğalan - masrafları karşılıyabilmek için, satışlarının temin ettiği gelirden başka gelir kaynakları aramak, temin etmek mecburiyetindedirler.

Bu kaynakların mahiyetlerini tetkik etmeden evvel, gazeteleri - bir bakımdan - iki kısma ayırmak kabil olduğunu söylemek isterim:

1. Fikir gazeteleri, siyasî gazeteler. Bunlar, muayyen bir partinin organı olan, o partinin siyasetini, muhtelif meselelerdeki noktai nazarlarını açıktan açığa müdafaa eden, havadis bakımından, ekseriya diğer gazetelerden daha zayıf ve binnetice tabı adetleri nisbeten daha az olan gazetelerdir.

2. Presse d'information ismi verilen **havadis gazeteleri** dir ki, bunlar, zahiren, bütün partilerin tesirlerinden müstakil, bitaraf, oldukları hissini veren, tamamile siyasi mahiyetteki kavgalara iştirak etmiyen, ve bundan dolayı muhtelif partilere mensup okuyucuları kendilerine çeken gazetelerdir.

Bu gazeteler, bir nevi gizli din taşıdıkları, hakiki hüviyet ve mahiyetlerini sakladıkları, menfaati umumiyenin müdafii gibi göründükleri içindir ki, efkârı umumiyeyi daha kolaylıkla aldatmakta, onu istedikleri tarafa sürükliyebilmektedirler.. Bu vaziyetlerinden dolayı, kudretli oldukları kadar tehlikelidirler.

Birinci kısma dahil olan parti gazetelerine, ait oldukları siyasî partiler yardım etmektedir. Meselâ Fransada (Populaire) gazetesine Sosyalist Partisi, yardım ettiği gibi.

Bazan da bu fikir ve siyaset gazeteleri, taraftarlarının arzularile yaptıkları yardımlarla yaşamaktadırlar. (Action Francaise) gazetesi, bunlardan biridir.

Havadis gazetelerinin gelir kaynakları. Bu mahiyette olan gazetelerin, hepsi âşikâr ve meşru olmıyan bir çok gelir kaynakları vardır.

En başta, normal ve meşru ticaret ilânları gelir.

Bugün bütün ticaret firmaları, mallarını sattırmak için, ilândan geniş mikyasta istifade etmek mecburiyetindedirler; bunun için mühim yekûnlar teşkil eden paralar sarfediyorlar.

Bu ticaret ilânları, gazeteler için oldukça mühim gelir kaynaklarıdır.

Şüphesiz, bu ticaret ilânları, otomatik bir surette, gazetenin istiklâlini tehlikeye koymaz. Ancak, ilân ücreti milyonları bulduğu takdirde, gazete, böyle bir müşteriyi kaçırmamak için, onun tabiiyeti altına girer ve bütün meselelerde onun menfaatini müdafaa etmiye mecbur kalır.

Meselâ, bütçesi, otomobil ilânlarile tevzin edilen bir gazete, grev hareketleri esnasında hâdiselerin ehemmiyetini azaltacak, patronların ihmalinden doğan feci kazaları sükûtla geçiştirecektir. İthalât ve ihracata ait kanunların müzakeresi esnasında o firmanın noktai nazarını müdafaa edecektir.

Ayni sebepten dolayı, kanserin, veremin yahut frenginin üç günde iyi edileceğini bildiren ilânlar basan gazete, ecza şarlatanlarına, efkârı umumiyenin safdilliğini istismar etmek istiyenlere karşı bir kanpany açmak istemiyecektir.

1931 senesi Fransız mebusan meclisinde bazı ilâçlar üzerine verman, bazı gündelik gazeteler, Fransızların sıhhatlerinin tehlikede olduğunu ve bütün namuslu insanların bu "hastalardan alınmak istenen vergilere„ karşı protesto etmeleri lâzım geldiğini yazmışlar. yüzde beş yüz kazanan ilâç muhtekirlerini müdafaa etmişlerdi.

Bazan siyasî bir rol oynamak istiyen meselâ Coty gibi şahıslar, gazetelere mali yardımda bulunurlar.

Bazan da meselâ **Stavisky** gibi sergüzeştçi dolandırıcılar, kendi aleyhlerinde ifşaatta bulunmamaları için, bazı gazeteleri satın alırlar.

Stavisky, kendine hücum etmesi muhtemel olan bazı gazeteleri elde etmek için bir (İlân şirketi) kurdu. Sonra, biri sol temayülde görünen **Dubarry'nin Volonté**, diğeri en sağ temayülü aksettiren **Paul Lévy'nin Rempart** gazetesini elde etti. Gazetelerin siyasî temayüllerinin **Stavisky** için hiç bir ehemmiyeti olmadığı için onların dahilî ve haricî siyasetlerine istikamet vermeyi düşünmedi. **Dubarry'yi**, Fransız — Alman anlaşmasını teşvik eden neşriyatta bulunmakta, **Paul Lévy'yi** de, hükûmeti ağır toplar almıya davet eden yazılarında serbest bıraktı.

Dolandırıcının istediği, sadece, kuvvetli siyasî münasebetleri bulunan ve kendine siyasî nüfuz ve salâhiyet sahibi şahsiyetleri tanıştıracak olan iki gazete müdürünü elde etmekti.

Publicité financière ismi verilen ilânlar, bu büyük havadis gazetelerinin en mühim gelir kaynağını teşkil etmektedir.

Bu gazeteler, fikirleri ve prensipleri değil, kömür, demir, petrol, mensucat sanayiinin, büyük şimendifer kumpanyalarının, büyük bankaların, malî grupların menfaatlerini müdafaa etmektedirler.

Umumiyetle (mali ilânların) tarifesi, ticarî ilânların iki mislidir. Fakat ekseriya mesele, malî müesseselerle gazeteler arasında irtibatı temin eden ve (**Distributeurs — Dağıtıcı**) ismi verilen ajanlar vasıtasıyle, götürü olarak halledilir. Ekserisi milyoner olan bu ajanlar, umumiyetle % 10 komisyon almaktadırlar.

Capital gazetesinin direktörü olan Mösyö **Perquel, Oustric** meselesi münasebetiyle tahkik komisyonu tarafından sorguya çekildiği zaman, bazan gazetesine beş on satır yazı koymak için 100.000 frank aldığını iftiharla itiraf etmiştir.

Büyük havadis gazetelerine, hükûmetler tarafından da mali yardımlarda bulunulmaktadır.

Stavisky tahkikatı esnasında Mösyö **Daladier**, hükûmetle bu gazeteler arasındaki münasebetler hakkında şu beyanatta bulunmuştu:

"Gazetelerin dörtte beşi, bütün hükûmetler tarafından yardım görmüşlerdir. Bugün, kendi satışlarıyle, aboneleriyle, tamamiyle ticarî mahiyette olan ilânları ile yaşıyan gazeteler nadirdir.„

Umumî Harp esnasında (**Bonnet Rouge**) gazetesinin direktörü **Almereyda'nın**, samimî dostu olan Dahiliye Nazırı Mösyö **Malvy'den** ve ayni zamanda bir Alman bankeri olan **Max de Manneheim'den** para aldığı meydana çıkmıştır.

Bu gazetelerin, memleket efkârı umumiyesine, yabancı memleketlerin menfaatlerine uygun bir istikamet verdirmek hususundaki emeklerine karşılık olmak üzere, o memleketlerin hükûmetlerinden de mühim miktarda paralar aldıkları, bir çok ifşaat ve resmî vesikalarla sabit olmuştur.

Ciddî bir gazete olarak telâkki edilen ve yabancı memleketlerde büyük bir nüfuz ve itibarı olan **Le Temps** gazetesinin bu sahada büyük bir meharet ve kabiliyet gösterdiği, aşağıdaki izahattan anlaşılacaktır.

Eski zamanlarda, bu gazetenin direktörü bulunan Mösyö **Hebrard'ın**, (Panama) meselesinde, bir buçuk milyon frank aldığı sabit olmuştur.

Eski (Rus — Japon) harbi esnasında ve 1905 ihtilâl hareketi zamanında, Rus parasından vâsi mikyasta istifade eden **Le Temps**. Umumî Harpte Rus hükûmetinin malî yardımını çoğaltmasını istemiştir.

Neratoff'un 1916 da, Paris sefiri **İzvolsky'ye** şifre ile gönderdiği mahrem bir telgrafta şu satırlar okunmaktadır:

(Le Temps gazetesinin Petrograt muhabiri, gazete idarehanesinden aldığı talimata istinaden, Rusya hükûmetinin bu gazeteye, iki sene müddetle, senede 150.000 frank vermesi meselesini ortaya atmıştır. Bu para, karşılığı olarak gazete idaresi, her sene, harici politika meselelerini bizim arzu ettiğimiz şekilde ay-

(Devamı 7 incide)

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Doğacak Çocuğa Vitamin

Yakın zamanlara gelinceye kadar, gebe bayanların beslenmesi pek basit bir mesele farzedilebilirdi. Meşhur bir ebe hekimi:

— Gebe bayan gebelikten önce ne yiyorsa, gebe olduktan sonra da gene öylece devam etmelidir...

Dediği için, onun sözüne inanılırdı. Halbuki vitaminler keşfedilip te çocukların beslenmesi ve büyümesi için lüzumlu oldukları meydana çıkınca çocuk annelerinin beslenmesi işi de haylice değişti... Çocuğun anne karnında büyümesi için vitamine muhtaç olduğu anlaşılınca, bir kadının gebelikten önce yalnız kendisini besliyecek ihtiyacı ile, gebelikte hem kendini hem çocuğunu besliyecek vitamine ihtiyacı bir olamıyacağı tabiîdir.

A vitamininden gebe olmıyan bir kadının günde 3000 ölçüye ihtiyacı bulunduğu halde, gebe olunca ihtiyacı 4200 ölçüye çıkar. Hemen hemen bir buçuk misli demek. Bu ihtiyacı temin edemiyen anne çocuğunu da iyi büyütemez.. Sinirlerin rahatı için lüzumlu B 1 vitamininden ihtiyaç gebelikten önce 400 ölçü iken gebelikte 450 ölçü olur. Burada fark vâkıâ azdır, fakat o kadarı da temin edilemeyince anne çocuğunun ihtiyacını kendininkinden önce temiu eder, kendisi de sinir ağrılarına tutulur. Bundan dolayıdır ki gebelikte sinir ağrılarına tutulan bayanlar ötedenberi çok bulunur... B 2 vitamini bakımından gebelikten önceki zamanlar gebelik zamanı arasında fark yoktur.

Fakat C ve D vitaminlerile büyüyecek çocuğun ihtiyacı annesinin ihtiyacından pek çok ziyade olduğundan bu iki vitamin bakımından annenin ihtiyacı kat kat fazla olur.

Gebe olmıyan bir kadını C vitamininden günde 300 ölçü idare ettiği halde, gebelikte bundan 2000 ölçü lâzım olur... D vitamininden de günde 200 ölçü kadına kâfi geldiği halde gebelikte 1000 ölcü ister.

Sonra, gebe bayana kendisini yormıyacak surette hareket etmesini, gezmeyi ve her halde oturup kalmamayı tavsiye ederler, Bunlar haklı sözlerdir. Fakat hareket adalelerin şeker yakması ile olur, şekerin yanması için de B 2 vitamini lâzımdır. Demek ki gebe bayanın çocuğu için B 2 vitamininden fazla ihtiyacı olmazsa da, kendisinin sıhhatini muhafaza için, bu vitaminden her gün ihtiyacı olan 600 ölçüyü, hareketinin azlığına ve çokluğuna göre arttırması lâzım olur. Buna riayet etmiyen gebe bayan kendi sıhhatini bozar.

Daha sonra, gebe bayana kendisine ve çocuğuna lüzumlu olan vitaminlerin nereden olursa olsun gelmesi ehemmiyetsiz değildir. Sebzelerde bulunan A vitamini insanın vücudünde kullandığı vitaminin kendisi değil, onun ancak başlangıcıdır. Bu vitamin başlangıçları karaciğerde toplanarak orada insanın işine yarıyacak vitamin olurlar. Fakat bu hale gelebilmek için onların mühim bir kısmı kaybolur. Gebe bayana lüzumlu olan bir ölçü A vitamini için sebzelerden 2,6 ölçüye ihtiyaç olur. Onun için bu vitamin bakımından kara ciğer yemek, sebze yemekten daha iyidir. Fakat - aksiliğe bakınız ki - o vitamin bizim koyun karaciğerinde bulunmaz. A vitaminini en bereketli olarak veren hayvanın etini biz yemediğimiz için ondan sonra gelen dana kara ciğerini unutmamalısınız. Dananın karaciğerinde bu A vitamininden yüz gramda 10000 ölçü bulunur.

Şu halde, birinci madde olarak. gebe bayan dananın kara ciğerinden 50 gram kadar, şöyle hafifçe kızarttırarak yerse kendisine ve çocuğunun büyümesine lüzumlu olan A vitaminini bol bol temin etmiş olur, hem de gebelikte daha kıymetli olan kendi kara ciğerini yormadan.....

GÖRÜŞLER

Basın Birliği Uyuyor mu?

27.1.43

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Türk matbuatını organize etmek, gazeteciliği bir meslek haline getirmek, umum tahrir unsurlarını içtimaî bir emniyet altına almak emeliyle Ankarada teşekkül eden Basın Birliği, bir iki senedenberi faaliyettedir. İçtimalar, kongreler aktedildi. Nizamnameler yapıldı. Matbuat Kanununa göre modern bir Matbuat Cemiyetinin temelleri atıldı. Fakat bu temellerin üzerine modern bir bina değil, bir aşiret çadırı dahi kurulamadı.

Demişlerdi ki:

Türk matbuatını, Türk tefekkürünü, edebiyatını, kültürünü temsil eden unsurlar kum gibi dağınık bir haldedir. Memleketin kültürüne senelerce hizmet eden, mürekkep sâvini en ucuz bedel mukabili Ankara caddesine sebil gibi hediye eden Türk münevveri, açlığın, sefaletin, istırabın elinde, ıssız ormanlarda tek başına tabiatle mücadele eden sürüler gibi, cemiyetin ortasında himayesiz ve yalnızdır. Ciltlerle eser yazan münevverin, ücra bir köşede açlıktan ölmesi, cenazesini üç hamalın götürmesi, cemiyetin kafasını temsil eden Türk münevverleri için affedilmez bir suçtur. Basın Birliği her modern memlektte olduğu gibi matbuatı mesleki bir teşekkül haline getirecek, gerek çalıştıkları zaman, gerek çalışamadıkları zaman, hayatlarını ve sâylerini emniyet altına alacaktır.

Bu altın yaldızlarla işlenmiş vaadin cazibesine tutulmıyan, insanı, insan gibi cemiyetin içine yerleştiren kararı alkışlamıyan bir fert yoktu. Ankara caddesi, senelerdenberi İstanbulda gölge faaliyetlerle iktifa eden cemiyetini feshe karar verdiği zaman da, şüphe izhar edenleri bu vaatlerle susturdu.

O günden bugüne ortaya maddî eser halinde hiç bir faaliyet çıkmadı. Sebebini sorduğumuz zaman diyorlar ki:

"İstanbuldaki Basın Birliğinin faaliyete geçmesi için Ankaradan nizamnamelerin gelmesi, Ankaranın umum matbuatı organize etmesi lâzımdır. Orası harekete geçmedikçe İstanbulun kati iş görmesi mümkün değildir.„

Fakat bu zaman içinde, matbuata mensup unsurların hastalanmasını menetmek, ölümün önüne geçmek, ölenlerin ailesinin bir an içinde sokakta yardımsız ve sefil kalmalarını menetmek mümkün olmadığına göre, bu mesuliyeti üzerine alan Ankara Basın Birliğine bir sual teveccüh ediyor. "O halde niçin çalışmıyorsunuz?„ Merkeze bağlı âzalara sorduğumuz zaman da şu cevabı veriyorlar:

"Biz kaç defalar davet üzerine içtimalara gittik. Fakat kimse gelmediği için toplanamadık. Daha Ankaradaki teşekkül tamamiyle organize edilmiş değildir.„

Peki, bu teşekkül ne zaman faaliyete geçecek? Bu sualin cevabını vermek mümkün değildir. Yalnız şunu kaydedelim ki, Basın Birliği merkezî heyeti ve şubeleri, bu teşkilât mesuliyetini üzerlerine aldıkları için, leyte lâalle ile geçirdikleri zamanın cevabını vermek iztırarındadırlar. Hastalığın pençesinde kıvranan muharrire, "bekle, Ankara Basın Birliği faaliyete geçecek. seni hastaneye yerleştirecek, matbuata ettiğin hizmetlerin mükâfatını göreceksin. Yalnız o zamana kadar dişlerini sık, ölme!„ mi diyelim?

Basın Birliği uyuyor, fakat ihtiyaçlar ve zaruretler uyumuyor. Matbuat Cemiyeti için bir saray yapılacakmış... Biz şimdilik bir çadıra razıyız. Hiç olmazsa, muharrir, sokakta kaldığı gün başını sokacak bir çatı bulsun... Bir devlet müessesesinde çalışan her unsur gibi, içtimaî müesseselerin, cemiyetlerin içerisinde çalışan fertlerin de mesuliyeti vardır. Biz içtimalara gittik, fakat toplanamadık, bir mazeret değildir. Toplanamıyanların, topluluğu idareye kabiliyetleri yok demektir. Basın Birliğini daldığı uykudan uyandırmak için belki acı yazdım, fakat tesirü ifade eden kalemin, karşısındaki tablolara bakıp methiye yazması, vazifesini yapmıyanların suçuna iştirak etmek olur. Bunu yapamadım.

Kamyonla Tramvay Çarpıştı

2837 numaralı vatmanın idaresindeki 74 numaralı Edirnekapı - Sirkeci tramvayı ile şoför Hasanın idaresindeki 3147 numaralı kamyon Sirkecide çarpışmışlardır. Her ikisi de hasara uğramıştır. İnsanca zayiat yoktur.

HARP

Balkanlara Geliyor mu?

(Başı 1 incide)

Sovyetlerin ergeç Besarabyayı işgale teşebbüs etmelerinden, bu suretle Balkanlarda bir karışıklığa sebebiyet vermelerinden korkuluyor. Hattâ Almanyanın da buna rıza gösterdiği tahmin olunuyor.

Böyle bir tehlike var mıdır?

Sovyet Rusya, bir harbe sürüklenmekten kaçınmaktadır. Onun siyaseti cihan harbine girmemek ve harbin kendi topraklarına sirayetine mâni olmaktır. Finlandada kendisince müdafaasını lüzumlu saydığı stratejik noktaları işgal için yaptığı teşebbüsün onu ufak mikyasta bile olsa, bir harbe sürüklemiş olmasından memnun değildir. Bu sebeple, Balkanlarda yeni bir karışıklığa sebebiyet vererek tehlikeli bir maceraya atılacağı tahmin edilemez. Çünkü Finlandaya yardıma koşan müttefikler elbette Balkanlardaki karışıklığa karşı lâkayt kalamazlar. Bu takdirde Sovyetler Balkanlarda bir harekete geçmeden evvel harbe girmeği göze almak mecburiyetindedirler. Bugünkü siyasetleri ise bundan kaçınmayı âmirdir.

Bundan maada, Sovyet Rusya şimdi Finlanda ile meşguldür. Müttefiklerin, bitarafların ve Amerikanın yardımı sayesinde Finlandanın daha ne kadar müdafaada sebat edebileceği tahmin edilemez. Sovyet Rusya, Finlanda işini bitirmeden Balkanlarda yeni bir cephe açmaktan her halde ictinap edecektir.

Binaenaleyh, Sovyet tehlikesi de bugün için pek varit görünmüyor.

— O halde harbin Balkanlara sirayet tehlikesi yok mudur? Diyeceksiniz?

Bu sualinizde haklısınız. Çünkü hâdiseler bu derece nikbin olmıya müsait değildir. Fakat henüz tahlilimizi bitirmiş değiliz. İtalyanın ve müttefiklerin de Balkan siyasetlerini tetkik etmek ve sonra da umumi vaziyet içinde Balkanları mütalea etmek zarureti vardır.

Bunu diğer bir yazımıza bırakıyoruz.

Sovyet Petrol Endüstrisinin Faaliyeti

Moskova, 26 (A.A.) — Sovyet petrol endüstrisi faaliyetine Eylûl sonunda işgal edilen Polonya topraklarında başlamıştır.

Libya ve 12 Adada Askerî Teftişler

Kahire, 26 (Hususî) — Hali hazırda Libyadaki askeri kuvvetleri teftiş etmekte olan Mareşal Dö Bono, daha sonra Rodosa giderek teftişlerde bulunacak, Mareşal Balbo da kendisine refakat edecektir.

Amerika ve Japonya Arasında

Vaşington, 26 (A.A.) — Japonya ile aktedilen ticaret muahedesi müddetinin nihayet bulması ve bu muahedenin yerine muvakkat bir rejim ikamesi için Tokyo hükûmeti tarafından yapılan teşebbüslerin muvaffakıyetsizlikle neticelenmesi keyfiyetlerinin Amerikan — Japon münasebetlerine yeni bir safha açmış olduğu diplomatik mahfellerde söylenmektedir.

Almanyaya Nakledilen Polonyalı İşçiler

Zurih, 26 (A.A.) — Frankfurt Zeitung gazetesinin yazdığına göre, Alman makamatı ziraat amelesi noksanını doldurmak üzere bir milyon Polonya işçisini Almanyaya nakletmiye karar vermiştir.

Bu suretle Kânunusanide 200.000, Şubatta 300.000 ve Nisanda da 500.000 Polonyalı ziraat işçisi Almanyaya nakledilecektir.

Küçük Memleket Haberleri

TRABZONDA:

Lise müdürü Sami, orta tedrisat umum müdürlüğü şube müdürlüklerinden birine tayin olunmuştur.

KARABÜKTE:

Demir ve çelik fabrikalarının yeni müdürü mütekait General Seyfettin Akkoç, vazifesine başlamıştır.

URLADA:

Çocuk Esirgeme Kurumu, 220 lira sarfile, 85 çift potin ve çorapı 66 önlük kumaşı tedarik edip muhtaç çocuklara vermiştir.

★ İzmir yükselme klübü gençleri, davet üzerine Urlaya gitmişler, Halkevi sporcularile bir futbol müsabakası yapmışlardır. İki taraf birbire berabere kalmıştı.

Felâketzedeler İçin

Hariç Memleketlerde Kurulan Komitelerin Teberrüleri Çoğalıyor

Londra, 26 (Hususî) — Bugün neşrolunan Fransız resmî gazetesinde bildirildiğine göre, Fransanın, Türkiyedeki zelzele felâketzedelerine yardımı 85 bin İngiliz lirasını bulmuştur.

İngilteredeki teberrüler

Ankara, 26 (A.A.) — Londradan verilen haberlerde İngilterede Lord Loyd'un riyasetinde teşekkül eden yardım komitesine on binlerce mektubun geldiği ve bunların içinde bir şilinden 1000 İngiliz lirasına kadar teberrüler çıktığı ve 27 bin kişiye giyecek eşya toplandığı bildirilmektedir. Bundan başka komite, iki ton da ecza göndermiştir.

Haber aldığımıza göre, Bulgaristan çocuklara yardım cemiyeti tarafından felâketzede çocuklar için 500 elbise ile oyuncak ve saire eşya gönderilmiştir.

Milletler cemiyeti sıhhiye komisyonu, Kızılay kurumuna 35 bin doz antistreployique ve 500 antigangrenö serom göndermiştir.

Japon Kızılhaç cemiyeti tarafından hareketiarz felâketzedelerine yardım olmak üzere Tokyodaki Türk — Japon dostluk cemiyetine 3000 ve Kızılay kurumuna 7000 yen teberrü edilmiş olduğu bildirilmektedir.

Belçika yardım komitesi tarafından hareketiarz felâketzedeleri için 100 bin frank gönderilmiştir.

Buraya gelen haberler, hareketiarz felâketzedelerine yardım için garbî Trakyada Türk ve Yunanlılar tarafından bir komite teşkil edildiğini bildirmektedir. Ayni güzel maksatla Beyrutta da bir yardım komitesi teşkil edilmiş bulunmaktadır.

Hareketiarz felâketzedelerine yardım olarak Yugoslavya meclisi mebusan azalarından Malik Pehlivanoviç, 10 bin ve Mehmet Müşfik Burolu tarafından da 30 bin dinar teberrü edildiği bildirilmektedir.

Diğer yardım ve teberrüler

Midilli konsolosluğundan Hariciye Vekâletine gelen malûmata nazaran, Midillide hayırsever bir zat tarafından felâketzedeler için 40 bin drahmi teberrü edilmiştir.

Üsküp konsolosluğunun verdiği malûmata göre de, Üsküp Müslümanlarının ilk yardım olarak 25460 dinar teberrü ettikleri ve bu yardıma devam edilmekte olduğu ve bundan başka yine, Üsküpde bulunmakta olan eski Dahiliye nazırlarından Ali Danişin refikası Muhibenin 50, Üsküp Musevi vatandaşlarından Şabat Heskiyenin 25 ve doktor Zdravkoviçin de 10 lira teberrü eyledikleri bildirilmektedir.

Hindistanda da İhansi de Bezmi Abad mektebi ile Lâzıkiyede Matbuat cemiyeti reisi Mohammed Haddad Cümhurreisi İnönüne gönderdikleri telgraflarla hareketiarz felâketi dolayısile taziyede bulunmuşlardır.

Rangondan Ahmet Esson Ganda ve Delhide Museum Darülfünun müdürü Zakir, Cümhurreisi İnönüne gönderdikleri telgraflarla hareketiarz felâketi dolayısile taziyede bulundukları gibi bunlardan Ahmet Asfof Ganda felâketzedeler için 10 İngiliz lirası, Zakir de 25 rubi teberrü eylemişlerdir.

Çin generallerinden Ömer Bay Çınıgsı, Cunkink elçiliğimize Çin Müslümanları adına hareketiarz felâketi dolayısile taziyede bulunmuştur.

Tahran elçiliğinden verilen malûmata nazaran, hareketiarz felâketzedeleri için Tebriz halkı tarafından 40 ton un, 3 ton pirinç, 93 ton üzüm, kavurma halinde 400 koyun, 300 top paltoluk kumaş, 100 battaniye, 1000 çift çorap teberrü edilmiştir. Diğer taraftan İran hükûmeti gönderilecek eşyaların gümrük masraflarile diğer bilûmum tekâliften ve kayıtlardan muaf tutulmalarına karar vermiştir.

Yurt içinden teberrüler

Ankara, 26 (A.A.) — Hareketiarz felâketzedeleri için yurt içinde yapılmakta olan yardımlar etrafında bugün aldığımız haberlere göre, Konyada toplanan teberrüat miktarı 16139 liradır. Bütün Konya vilâyetine ait teberrüat yekûnu da 40017 liradır. Yine vilâyet itibarile yapılmış olan eşya teberrüatı 21317 parçadır. Muhtelif yiyecek maddeleri yekûnu ise 72015 kiloya varmıştır. Soma kazasında bugüne kadar toplanan para miktarı 3110 liradır. Yine bu kazadan 1200 parça eşya toplandığı gibi kurban bayramında 60 teneke kavurma yapılmıştır.

Konyaya gelen felâketzedeler

Konya, 26 (TAN) — Zelzele felâketzedelerinden şehrimize yeniden gelenlerin isimleri şudur:

Muallim Lûtfi Özkıpçın, annesi Dudu, karısı Şaziye, kızı Sevim, Gardiyan Ahmet Buyurgan, karısı İfakat, çocukları Ferit, Nihat, Leman, bakkal Niyazi Gökçen, karısı Fahriye, bakkal Zeki Varlık, karısı Hatice, çocukları Fahri, Metin, Üftade, bakkal Rıza Varlık, karısı Halime, çocukları Muzaffer, Nihal, fen memuru Ahmet, tüccar İhsan Yüksel, karısı Nimet, Sabri Yüksel, kahveci Ekrem karısı Emine, kızı Melâhat, Kadir Aras, karısı Fatma, çocukları Salâhattin, Sabahattin, Mehmet, Ali Baykal, karısı ve iki çocuğu, muhasebei hususiye memuru Ekrem Sezen, karısı İsmet.

★

Malatya, 26 (TAN) — İnhisarlar idaresinin buradaki tütün fabrikasının bir kısmı geçen ayın otuzundan itibaren zelzele mıntakasından gelen hasta ve yaralılara mahsus bir hastahane haline ifrağ edilmiştir.

15 kânunusaniye kadar hastahanede 62 kişi taburcu edilmiştir. Ayni tarihte hastahanede 44 hasta ve yaralı bulunuyordu. Elektrik, kalorifer gibi vesait ve konforu cami bulunan fabrikanın hastahane ittihazı çok faydalı olmuştur.

Taşova tütünlerinin zelzeleden gördüğü zarar

Erbaa, 25 (TAN) — Zelzele felâketi, Erbaa, Niksar ve Tokadın Taşova mahsulü namile anılan nefis tütünleri üzerinde mühim tesirler yapmıştır. Erbaada mevcut 285 bin kilo tütünün 80 bin kilosu zayi olmuştur. Köylerile beraber Erbaanın 654 bin kilo olan tütününün 200 bin kilosu eksilmiştir. Niksar köylerindeki tütün zayiatı tamamen tesbit edilmiş olmakla beraber bunun da 200 bin kilodan aşağı olmadığı muhakkak gibidir. Yalnız Tokatta ve köylerindeki tütün zayiatı ehemmiyetsizdir.

Zelzele yüzünden, tütünlerin demet ve denk yapılması da yarıda kalmıştır. Erbaada bulunan Samsun vali muavini, bu sene Taşovada tütün satışlarının hevenk halinde yapılması müstahsilin menfaatine uygun olacağını alâkadar makamlara bildirmiştir.

★

Ankara, 26 (TAN) — Bergamada, Ödemişte, Amasyanın Ezine nahiyesinde zelzeleler olmuştur. Dün öğleden sonra Amasyanın merkezinde de şiddetli bir zelzele kaydedilmiştir.

Amerikada Millî Müdafaa Bütçesi

Vaşington, 26 (A.A.) — Mümessiller Meclisi Bahriye Komitesi, önümüzdeki iki sene zarfında harp gemileri inşası için Bahriye makamatı tarafından talep edilmiş olan kredilerden 700 milyon tenzilât yapmıştır.

Binnetice önümüzdeki sene bütçesi, 640 milyon dolardan ibaret olacaktır.

Senato, 151 milyon, 822 bin, 588 dolara baliğ olan munzam millî müdafaa bütçesini tasvip ederek, kongreye göndermiştir.

Hazine Nazırı Morgentan, matbuata verdiği beyanatta, bugünkü tayyare motörü imalâtının kâfi olmadığını bildirmiştir.

Nazır, bu imalâtı arttırmak çarelerinin tetkik edilmekte olduğunu temin eylemiş ve yabancı mübayaaları telif ve tanzim için teşkil edilecek bir komitenin Amerika ordu donanma ve sivil hizmetleri için olan mübayaaları tercih ettireceğini bildirmiştir.

Belçikada Komünist Propagandası

Dunkerque, 26 (A.A.) — Son günlerde Belçika hududu civarında 150 kilo tutan komünist beyannameleri ele geçmiştir. Bunlar eski Paris mebusu Marty'nin imzasını taşımaktadır. Marty, ceza mahkemesine çağırılmış ve fakat Rusyada bulunduğundan giyaben muhakeme edilmiştir.

Mahkeme Marty yi azamî cezaya mahkûm etmiştir. 5 sene hapis, 10 bin frank ceza ve bütün medenî haklardan ıskat.

Belçika Kralının Görüşmeleri

Brüksel, 26 (A.A.) — Başvekil Pierlot ile Millî Müdafaa Nazırı General Denis, Kral tarafından kabul edilmişlerdir.

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4,000	Lira
4	"	500	"	2,000	"
4	"	250	"	1,000	"
40	"	100	"	4,000	"
100	"	50	"	5,000	"
120	"	40	"	4,800	"
160	"	20	"	3,200	"

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kuralar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Konsey İçin Hazırlık

Belgratta Bütün Balkan Meslelerinin Kat'î Halli Umidi Kuvvetlidir

(Başı 1 incide)

zetesi siyasî başmuharriri Meçkaroff'un idaresindeki Slovo gazetesi, bugün bir başmakale yazarak, TAN muhabiri Aka Gündüzün Sofya ziyaretini son derece ehemmiyetle tebarüz ettirmiş ve Türkiye — Bulgaristan arasındaki siyasi münasebetler hakkında çok mühim mütlealarda bulunmuştur.

★

Siyasî, gayri siyasî bütün Bulgar mahfillerinde büyük bir sevgi uyandıran elçimiz Şevki Berker, yarın akşam sefarethanede hususî bir ziyafet verecektir. Bu ziyafette Başvekil Köseivanof ve Bulgar siyasî ricali ile gazeteciler, aileleri ile bulunacaklardır.

"Times„ in bir makalesi

Londra, 26 (A.A.) — Times gazetesi, Türkiyenin İngiltere ve Fransa hakkındaki dostluğunun hükûmet merkezinden Anadolunun en uzak bölgelerine kadar bütün Türkiye Cümhuriyetinde tezahür etmekte olduğunu kaydeyledikten sonra diyor ki:

Türkiye, Balkan devletleri arasında iyi münasebetlerin ve iş birliğinin inkişafı için elinden geleni yapmıştır.

Numan Menemencioğlunun Sofya ziyareti, Türkiye için yeni bir muvaffakıyet teşkil etmektedir. Zira, Türk — Bulgar münasebetleri bu v sile ile daha sağlam karşılıklı hüs niyet temellerine oturmuştur.

İstikbal ne olursa olsun Türkiy bunun tarihî meziyetini teşkil ed cesaret ve senelerdenberi siyaseti tetviç eden aklıselim ile karşılıya caktır.

★

Londra, 26 (Hususî) — İngilte ile Yunanistan arasında ticaret a laşması imzalanmıştır. Yunan Ma ye Nazırı ve Devlet Bankası şefi, b müddettir Londrada idi ve bu an laşmayı müzakere etmekte idi. A laşmanın muhteviyatı henüz neşr lunmamıştır.

Berlinde mühim bir toplantı

Almanyanın Peşte, Bükreş, Be grat, ve Yunanistan elçileri bugü Berlinde toplanmışlardır. Almanya nın Balkan siyasetini tetkik ettikle anlaşılıyor.

★

Bükreş, 26 (A.A.) — Salâhiyetli bir membadan bildirildiğine göre, h kûmetin bir kararnamesile bir k gün evvel ihdas edilmiş olan petr umum komiserliği son seneler za finda gittikçe azalan petrol istihs lâtını çoğaltmak maksadile faaliye geçmiştir. Bu komiserliğin ihdası çin hariçten hiçbir tazyik yapılma mıştır.

Serbest sütun :

Yeni Erzincanın Adı Katarcan Olmalıdır

Erzincan battı, 16 bin nüfusundan ancak 3 bininin kurtulduğunu gazetelerden öğreniyoruz. Asırlarca yaşadığına delâlet eden bu koca şehirde artık tek bir eser yoktur. Zelzeleden mahvolan bu kasaba üzerinde yeni bir şehir kurulamaz. Bu şehre bir daha Erzincan adı konamaz. (Erzincan) artık bir facianın ve bir felâketin remzi ve müradifidir. Kasabanın yeri de büyük bir mezarlık ve meşhettir. Ne bir felâket remzine ne de bir mezarlığa; yaşamıya azmetmiş, enerjik bir milletin ihtiyacı yoktur. Bir değil binlerce yeni şehirler yapalım ve yapacağız, fakat yeniden yapılacak bir şehre Erzincan (Ezercan) değil, (Katarcan) adı verilmelidir. Bazı mütehassıslar Erzincanın şimdiki yerinde yeni şehrin kurulmasını ileri sürüyorlar ve bu zelzeleden sonra orada bir daha böyle şiddetli zelzele olamıyacağını iddia ediyorlar. Bu iddia ve tavsiye belki bir kaç asır için doğru olabilir. Ne bir müneccim, ne de bir jeoloji âlimi değilim. Fakat yine bizzat bu batan kasaba bu iddianın butlanını bundan iki asır evvel bir defa daha ayni felâkete kurban gitmesile ispat etmiştir. Şimdi Erzincana beş kilometre kadar bir mesafede harabelerine değil ancak çanak, çömlek gibi metrukâtına tesadüf edilen yerde 180 küsur sene evvel başka bir Erzincanın battığını şehrin yerli ihtiyarları naklederler.

Kasabanın Şarkında (Ekşisu) diye anılan madensuyu ile bir kaplıcanın ve Garbında ise, Kemah Boğazına yakın (Beytahtı) denilen mahalde de dere halinde yerlerden fışkıran suların bulunması ve daha sonra Münzir silsilesinin Erzincana bakan koca bir dağında (Kazantepe) adlı bir kraterin oluşu, bu havalinin bir zelzele sahası olduğunu bize göstermektedir.

Bunun için, bizim almak mecburiyetinde bulunduğumuz tedbirlerin asırlarca sonra gelecek Türk nesillerinin bile hayatlarını koruyacak şekilde olmasını icap ettirmektedir. Yıkılan kasabaların vaktile bu yerlerde yapılmaları zannımca; iktısadî ve zirai düşüncelerden ileri gelmiş değildir. Bunun tek sebebi, Dersim dağlarından sık sık yapılan baskınları önlemek endişesidir. Bugün artık bu belâ da kalmamıştır. Bu felâketten sonra iklim icaplarına göre, yeni tiplerde ve kanunî müeyyidelerle mesken plânlarının hazırlanacağını memnuniyetle haber alıyoruz. Spikür dağının ovaya nâzır yamacında bağlık ve bahçelik, sulak (Vaskirt) köyünün bulunduğu yerde yeni bir şehrin kurulması, çok şayanı arzu ve temennidir. (Erzincan) ismi yerile beraber artık tarihe, tarihin kara sayfalarına mal olduğundan buna Katarcan demek bu cihetten daha muvafıktır.

Ressam: F. Soyhan

Motanın Cenazesi Merasimle Kaldırıldı

Bern, 26 (A.A.) — Federal meclisi reisi müteveffa Motta'ya millî cenaze merasimi yapılmıştır. Memleketin her tarafından gelen halk, cenazenin geçeceği yolun iki tarafına dizilmiştir. Mektepler, daireler ve mağazalar muvakkaten kapatılmıştır. Bâl şehrinin Piskoposu Monseyör Von Strag'ın riyasetinde bütün İsviçre piskoposlarının iştirakile dinî bir âyin yapılmıştır. Kilisede yapılan merasimi müteakıp İsviçre katolik federasyonu reisi, müteveffanın mezayasından bahsetmiş, Motta'nın Milletler Cemiyetini bir hakikat haline getirmeğe çalıştığını ve İsviçre ile İtalya arasında daha samimî münasebetler tesis etmeğe muvaffak olduğunu söylemiştir.

Filistine Girmesine İzin Verilen Arap Lideri

Kudüs, 26 (A.A.) — Yüksek komiser, 1937 teşrinievvelinde memleketten sürülen Arap liderlerinden Ahmet Sulhi Paşanın Filistine dönmesine müsaade etmiştir.

TAN Gazetesi

İlân Fivatları

1 inci sayfa santimi	400
2 " " "	250
3 " " "	200
4 " " "	100
İç sayfalarda "	60
Son sayfa "	40

Dikkat:

1 — 1 santim: gazetenin ince yazısile 2 satırdır.

2 — İlânların fiyatı gazetenin tek sütunu üzerine hesaplanmıştır.

3 — Kalın yazılar da gazetede kapladığı yere göre santimle ölçülür

Hikâye
POSTA KUTUSU

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Mektubu hayretle açtı, tanımadığı birinden geliyordu.

Nemide iki aydanberi her sabah postaneye giderek şirketin hususi kutusu adresine gelen mektupları alıyor ve kutuyu tekrar kilitliyerek alelâcele postaneden çıkıyordu. Bugün, gelen zarflar arasında bir tanesi nazarı dikkatini celbettiği için bir saniye durarak üstündeki yazıyı okudu ve hayretle kaşlarını çattı. Bu, ticarî forma haricinde, küçük mavi bir zarftı ve üzerinde sadece "Nemide Hanıma„ kelimeleri yazılı idi.

Genç kız yüzünün üzüntü ile kızardığını hissederek etrafına baktı ve kendi kendisine:

— Acaba halimdeki tuhaflığı gören oldu mu? Diye sordu. Hayır, kimse onunla meşgul değildi. Yalnız gişedeki ihtiyar memur, her zamanki gibi tatlı tebessümü ile kendisine gülümsüyordu.

Nemide ihtiyar adamın bu gülümsemesine güçlükle mukabele ederek süratle postaneden çıktı ve kendi namına gelen bu mektubu çantasına koyarak acele adımlarla dairesine doğru yürüdü.

Mektup tanımadığı birisindendi. ve şöyle yazılmıştı:

Nemide Hanım,

Size kendimi tanıtmıya vakit bulamadan bu mektubu yazmak mecburiyetinde kaldığıma pek müteessirim, bu cesaretim için beni affediniz..

"Sizi ilk defa olarak bir ay evvel gördüm. Acele adımlarla postaneye geldiniz, şirketinize ait olan kutudan mektupları alıp çantanıza koydunuz ve gişedeki yaşlı memura tatlı bir gülümseme ile bakarak yürüyüp geçtiniz. Siz beni görmediniz Nemide Hanım, fakat ben, gişe memuru olan babamın yanında olduğum için sizi gördüm. Babam benim size alâka ile baktığımı farkedince isminizi ve çalıştığınız yeri söyledi ve sizi bana ciddî bir kız olarak tanıttı. İki aydanberi her sabah ayni saatte gelip kutuyu açıyor ve etrafınıza bile bakmadan postaneden çıkıyormuşsunuz..

"Sizi tam bir hafta hergün babamın yanında bulunduğum esnada gördüm. Bir defa olsun bana bakmadınız. Belki de bunun için tecessüsüm arttı ve sizi daha yakından tanımak istedim. Sizi bir aydanberi hergün görüyorum Nemide Hanım; her sabah sizin bindiğiniz tramvaya biniyorum, her akşam, size kendimi göstermeden adımlarınızın arkasından yürüyorum.

"Size bugünlerde kendimi tanıtmıya karar vermiştim; fakat yeni bir vazife emri aldım; bir kaç ay için uzaklara gitmiye mecburum.

"Bana verilen vazife biraz çetin ve güçtür, hattâ biraz tehlikelidir de... Bunun için, gidip dönmeden evvel sizinle görüşmek, hayatımı bağlamak, yahut ta bu uzun yolculuk yükünü hafifletecek olan ümidimi kaybetmek istemiyorum. Bir tayyarecinin herşeyden evvel maddî ve manevî üzüntülerden uzak kalması lâzımdır.

"Yarın gidiyorum Nemide Hanım, bu mektubu aldığınız zaman ben çoktan sizden uzaklaşmış olacağım. Çabuk dönmem için dua ediniz. Gelir gelmez sizi arıyacağım.. O zaman...

"Hayır, hiç bir şey söylemiyorum; siz ve ben ikimiz de serbestiz... Allahaısmarladık Nemide Hanım. Sizden tekrar af dilerim.„

ORHAN

Hâmiş: Zarfı kapamadan evvel kâğıdın arasına ufacık bir resmimi koymaktan kendimi menedemedim. Ben sizi o kadar çok düşünürken sizin beni tanımamanız içime garip bir hüzün veriyor.

★

Nemide için yeni bir hayat başlamıştı. Şimdi posta kutusunu açarken kalbi helecanla çarpıyor, ondan gelecek haberin ümidiyle içi titriyordu.

Meçhul sevgiliden gelen mektup ilkin onu hiddetlendirmişti; fakat günler geçtikçe ve gözleri küçük mukavva üzerindeki yakışıklı tayyarecinin yüzüne alıştıkça bu hiddeti yavaş yavaş sönmüş, onun yerine tatlı bir intizar ve ümit kaim olmuştu. Yalnız ve zevksiz hayatında bu ümit ışığı çok teselli edici bir müjdeci idi ve onu her gün artan bir sıcaklıkla sarıyordu.

Posta gişesindeki yaşlı memurun tebessümü de daha müşfik, daha yakın ve tatlı olmuştu. Hattâ bir iki günlük bir hastalıktan sonra tekrar postaneye geldiği gün bu adam kendisine hitap edecek kadar yakınlaşmış:

— Ne oldunuz kızım? Merak ettim. Diyerek ona olan alâkasını göstermişti.

Fakat günler, haftalar geçiyor, ondan yeni bir haber gelmiyordu. Yoksa, bir kaç aydanberi sinsi sinsi içine girip yerleşen ve öksüz hayatına ışık veren bu tatlı hayaller bir rüya gibi uçup gitmiye mi mahkûmdu?

Nemide soğukkanla muhakeme ederek kendi hayalperestliğine ve ifrat hassaslığına gülümsemek, kendisiyle alay etmek istedikçe, içine acip bir şüphenin yavaş yavaş sokulduğunu da hissediyordu.

— Acaba birisi benimle alay mı etti?

Bu ihtimale inanmak çok güçtü. Elinde bir resim vardı. Bundan başka, mektup çok candan ve hakiki bir ciddiyetle yazılmıştı. Her hangi bir arkadaş gevezeliği bu kadar uzun müddetle gizli kalamazdı.

Bir sabah ihtiyar gişe memurunun kendisine bakan gözlerinde derin bir acı görür gibi oldu ve buna tahammül edemeden kaçtı; fakat o gece, zavallı genç tayyarecinin bir kazaya uğramış olması düşüncesi sabaha kadar onu uykusuz bıraktı ve ertesi gün, ne olursa olsun, bunca aylık sükûtu kırarak gişe memurile konuşmıya, ondan hakikati öğrenmiye, icabında mektubu ona göstererek ondan yardım istemiye karar verdi. Bu karışık olduğu kadar üzücü vaziyetin daha fazla devam etmesine imkân yoktu.

●

Gişe memuru yerinde değildi. Nemide fena bir hisle sarsılarak bir saniye etrafına baktı ve bir şimşek çabukluğu ile düşündü:

— Ne mânasız bir insan oldum ben. Kaç aydır bir vehim uğruna kendimi yoruyorum.

Gayri şuurî adımlarla yürüdü, posta kutusunu açtı. Artık hiç bir şey düşünmüyor, hiç bir şey beklemiyordu; fakat birdenbire garip bir heyecanla nefesi tutularak durdu. Küçük mavi bir zarf şirketin iri ve kalın zarfları arasında titriyor gibiydi.

"Nemide Hanım, geldim. Hastayım. Sizi görmek istiyorum. Adresimi yazıyorum. Beni görmiye gelir misiniz?„

Genç kız bir saniye tereddütle etrafına baktı; sonra mektupları tekrar posta kutusuna yerleştirerek kutuyu kilitledi ve koşa koşa postaneden çıkıp bir otomobile atladı.

Ümide, sevgiye, belki de saadete doğru koşuyordu.

Matbuatın Gelir Kaynakları

(Başı 5 incide)

dınlatacak mahiyette 72 Petrograt telgrafı neşredecektir.)

1920 senesi —sulh henüz imzalanmadığı, binaenaleyh Bulgaristanın Fransaya karşı henüz düşman vaziyette bulunduğu zaman— Bulgaristanın Paris sefareti 750.000 frangı, başta **Le Temps** gazetesi olduğu halde birkaç Fransız gazetesine dağıtmıştır

Le Temps gazetesi, Yunan hükûmetinin de malî yardımını temin etmek istemiştir. Fakat Yunanistanın Paris sefiri bulunan Mösyö **Politis** buna muvafakat etmediği için gazete, doğrudan doğruya Hariciye Nezareti ile halletmek maksadiyle bir adamını Atinaya göndermiştir.

Bunun üzerine Mösyö **Politis** Hariciye Nezaretine şu mektubu yollamıştır:

"Eğer bu kontratoyu imzalıyacak olursak, **Le Temps** gazetesi, manevralarının muvaffakıyeti ile cesaretlenerek, Yunanistanın Fransadaki mümessiline arzularını dikte edecek bir vaziyete gelecektir, ve biz böyle satılık bir gazetenin tâbiiyeti altına girmiş olacağız. Sefaret, böyle bir kontratoyu imzalamakla, matbuat üzerinde her hangi bir tesir yapamıyacak bir hale gelecektir. Yanut, diğer Paris gazetelerile de ayni mahiyette mukaveleler akdetmek icap edecektir.„

1914 senesi iptidalarında **Primo de Rivéra**'nın bir adamı ile **Le Temps** gazetesi idaresi arasında müzakereler başlamış, fakat gazete idaresi 200.000 frank üzerinde ısrar ettiği için müzakereler neticelenememişti.

Bu esnada, Katalonya istiklâlcileri, gazeteye bir miktar para temin edebildiklerinden, **Le Temps** gazetesinin sütunlarında, İspanya diktatörüne karşı müthiş hücumlar intişar etmiştir. Fakat Katalonyalıların paraları tükenince, bu hücum yazıları gittikçe azalmış ve nihayet büsbütün yok olmuştur.

İşte tam bu zamanda, **Primo de Rivéra** ile olan müzakereler netilenmiş ve **Le Temps**, İspanya hükûmetinden istediği 200.000 frangı almıştır. Fakat gazete, İspanya hükûmetinin tamamiyle emri altına girmek ve onun direktiflerine göre yazı yazmak için, malî yardımın bir buçuk milyon franga çıkarılmasını istemiştir. Bunu temin edemeyince, lisanını değiştirerek, İspanyada demokrasiye karşı indirilen darbelerden, büyük hürriyet prensiplerinden bahsetmiye başlamıştır.

Bu değişiklik, **Primo de Rivéra**yı kızdırmış ve **Le Temps** gazetesi aleyhinde alenen beyanatta bulunmıya sevketmiştir.

1929 senesi **Hebrard**'ın oğlu **Le Temps**'deki aksiyonlarını 25 milyon frank mukabilinde, Fransanın en kuvvetli iki muazzam iktısadî teşkilâtı olan **(Comité des Forges)** ve **(Union des Mines)** e satmıştır. Ve o tarihten itibaren **Le Temps** gazetesi, Fransanın demir ve kömür sanayiini ellerinde tutan top tacirlerinin organı olmuştur.

Verdiğimiz izahattan anlaşılmıştır ki, büyük demokrasilerde matbuat, iktısadî ve malî hayata hâkim olan kuvvetler tarafından idare edilmektedir.

Büyük **(Havadis gazeteleri)** efkârı umumiyede, bu iktısadî ve malî teşekküllerin menfaatlerine uygun fikirler, görüşler ve kanaatler yaratmakta ve halkı, dilediği istikamette arkalarından sürüklemektedirler.

Şimdi, bu izahatın aydınlığı altında **Fénelon**'un yazımızın başında kaydettiğimiz sözünü, bugünkü vaziyete uygun olarak, şu suretle formüle edebiliriz:

(Demokraside herşey halkın elindedir, halk gazetelerin elindedir; gazeteler de sanayi ve maliye adamlarının elindedir.)

Memleketimizde matbuatın, bu derecede ve bu istikamette inkişaf etmemesi, bizim için büyük bir tesellidir.

BORSA

26 - 1 - 1940

Londra	5.24
Nevyork	130.19
Paris	2.9675
Milâno	6.675
Cenevre	29.2725
Amsterdam	69.185
Brüksel	22.04
Atina	0.97
Sofya	1.5875
Madrid	13.435
Budapeşte	23.425
Bükreş	0.97
Belgrad	3.0825
Yokohama	30.94
Stokholm	31.005

ESHAM VE TAHVİLÂT

Türk borcu I. peşin	19.125
„ „ III. peşin	19.125
Sıvas - Erzurum V.	19.26
Bomonti - Nektar	10.80

Gediz Mansabının Temizlenmesi İsteniyor

Menemen, (TAN) — Son yağmurlardan taşan ve şimdi çekilen Gediz nehri bilhassa Musabey, Kesikköy, Tuzçullu köyleri arazisini basmışsa da insan ve hayvanca zayiat yoktur. Sulama kanalı tesisatı kısmen bozulmuştur. Menemen ovasına ekilen kış lık mahsulât, büyük zararlar görmüştür. Emiralem Boğazı civarında Nafıa Vekâletinin yaptırdığı muazzam köprüye bir şey olmamıştır.

Gedizin sık sık taşarak Menemen ovasında nihayetsiz zararlar yapmasının, mansabının temizlenmemesinden ileri geldiği mütehassıslarca beyan olunuyor. Seneler geçtikçe milyonları bulan zararı önlemek maksadile nehir mansabının temizlenmesi lâzım gelmektedir.

Yağmurlar, turistik yollara dahil bulunan İzmir - Bergama şosesinin, bilhassa Menemen içinden geçen iki kilometrelik kadar bir kısmını fena halde bozmuştur. Bunun bir an evvel tamiri beklenilmektedir.

Hukuk Mezunu Kâtip Namzetlerinin Vaziyetleri

Ankara, 26 (TAN Muhabirinden) — Adliye Vekâleti, hukuk mezunu kâtip namzetlerinden katî surette memuriyete alınmış olanların isimlerinin vekâlete bildirilmesini bir tamimle müddeiumumilerden istemiştir.

Ayni tamimde; Hukuk Fakültesi leylî mezunlarından askerlik hizmetini yapmamış olanların muvakkaten kâtip namzetliğine tayin edilmekte bulundukları ve bunların muvazzaf askerlik hizmetlerini ifa için davet edilmeleri halinde vazife ile alâkaları kalmıyacağı, halbuki bazı mahallî encümenlerce, kâtip namzetlerinin katî surette memuriyete kabulleri yolunda kararlar verildiği anlaşıldığı, askerlik hizmetlerini ikmalden sonra haklarında hâkimler kanunu hükümlerine göre muamele olunarak hâkim namzetliğine tayin edilen ve esas meslekleri kâtiplik olmıyan hukuk mezunu kâtip namzetlerinin katî surette memuriyete kabul edilmeleri caiz bulunmadığı bildirilmektedir.

Sellerin Tahribatı

İzmir, 26 (A.A.) — Son yağmurların mezruata büyük zararlar ika ettiği anlaşılmaktadır. Trenin Mahmutlar köyünde sellerden yıkılan kanal setleri 550 dekar arazide toprakları bile alıp götürmüştür. Buralarda uzun müddet zeriyat yapılması şüpheli görülmektedir.

Balıkesirde Yollar Yapıldı

Balıkesir, 26 (A.A.) — Vilâyet yolları ve köprüleri üzerindeki devamlı çalışmalar neticesi olarak yağmurlardan bozulmuş olan yollar tamamen tamir edilmiş olduğu gibi Bandırma ve Edremit şosalarındaki 18 muhtelif köprü de betonarme olarak yeniden yapılmış bulunmaktadır.

Dr. HAFIZ CEMAL

Pazardan maada saat (14.30 dan 18 e Salı, Cumartesi 12 ye kadar fıkaraya. Divanyolu No. 104.

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden: Kadıköyünde Halit ağa sokağında 9 No. da mukim doktor Necdet nezdinde bulunan küçük Yaşar ve Kayanın ana ve babalarının ölmüş bulunmasına binaen K. M. 354 üncü maddesine tevfikan mumaileyh Necdetin 25-1-940 tarihinde vasi tayin olunduğu alâkadarlara ilân olunur.

SPOR

Hungarya Takımı Antrenörünün Gözüyle Futbolümüz

Şehrimizde bulunan Macar Hungarya takımının antrenörü Feldman dün akşam Galatasaray klübünde (Türk Futbolü) mevzulu bir konferans vermiştir.

19 senelik antrenörlük hayatının 10 senesini İtalyada 3 senesini Macaristanda 2 senesini Yugoslavyada 2 senesini Almanyada geçiren antrenör şunları söylemiştir:

"Ben Türkiyede bu derece yüksek bir futbol göreceğimi tahmin etmiyordum. Cidden teknik elemanlar görerek hayrette kaldım. Yalnız şu var ki futbolünüzde intizam yok. Futbolde yalnız teknik değil intizam da lâzımdır. Sizde ferdî teknik mükemmel fakat takım oyunu inkişaf etmemiş.

Futbolün üç oyun tarzı vardır.

1 — İngiliz hücum tarzı,
2 — İtalyan müdafaa tarzı,
3 — Merkezî Avrupa hem hücum ve hem de müdafaa tarzı.

En muvaffak tarz olan Avrupa tarzını Çekler, Macarlar, Avusturyalılar en iyi tatbik etmektedirler. Oyuncularınız üzerindeki görüşüm şudur. Kaleci cesur ve atletik olmalıdır ki bu da sizde mevcuttur. (Cihat). İki müdafi sizde çok geri kalıyor. Halbuki müdafilerin en mühim vazifesi açıkları kollamaktır. Müdafiler hem ileri hem geri oynamalıdırlar. Dört maçta gördüğüm vaziyet bunun tamamiyle aksidir.

Merkez muavinin vazifesi merkez muhacimi marke etmektir. Halbuki bunu sizde yapmıyorlar. Nitekim Beşiktaş maçının farklı netice vermesine merkez muavin sebep olmuştur. Onun bozuk oyunu bizim takımı istediği kadar gol yapabilecek vaziyete koymuştur. Hücum hattına gelince içler geri oynamalıdırlar. Sizde ise hücum hatları bir hat üzerinde oynuyorlar. Türk futbolcülerinde sürat var. Topa vuruş yok.. Futbolün alfabesi topu iyi tutmak, iyi görmek, iyi pas vermektir.

Hakemlere gelince, ilk iki maçımızın hakemleri (Sami, Refik Osman) ı görünce Türkiyede hakem olmadığına kanaat getirdim. Halbuki son İstanbul — Ankara maçı hakemi (Şazi Tezcan) ı görünce bu fikrim tamamiyle değişerek iyi hakemleriniz de bulunduğuna inandım. Maçı bir Avrupa hakemi kadar keskin bir görüşle idare etti.„

Bundan sonra konferansta bulunan Bürhan Felek antrenörden Türk futbolü ile Balka futbolü arasında bir mukayese yapması ricasında bulunmuş ve antrenör de Yugoslavyada antrenörlük ettiğini Rumen, Yunan, Bulgar futbolünü yakından gördüğünü ve Türk futbolünü Balkanlarda en yüksek futbol olarak kabul ettiğini söyliyerek sözlerine nihayet vermiştir.

Galatasaraylılar bu konferanstan evvel Macar futbolcular ve sporcular şerefine mükellef bir çay ziyafeti vermiştir.

Basketbol müsabakası

Barkohba ile Kurtuluş dün akşam Galatasaray Klübünde hususi bir Basketbol karşılaşması yapmışlar ve neticede İstanbulun en iyi takımlarından olan Barkohba 38 — 42 müsabakayı kazandı.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Müflis İstavri Tomariiye ait ve tamamına 975 lira kıymet takdir olunan Tophanede Çukur Cuma namı diğeri Muhiddin Fenarî mahallesinde Topsakal çıkmazı sokağında kâin 2/2 mükerrer yeni 2/10 No. lu arsa açık arttırma suretile iflâs idaresince paraya çevrilecektir. Birinci arttırma 28/2/940 çarşamba günü saat 16/17 de Adliye ikinci iflâs dairesinde yapılacaktır.

Şartname 1/2/940 den itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulmuştur. Birinci arttırmada konan kıymetin % 75 bulduğu takdirde isteklisine kati ihalesi yapılacaktır. Kanuni kıymeti bulmadığı takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere on beş gün daha temdit edilerek 14/3/940 perşembe günü ayni saatte ikinci arttırması yapılacaktır. Satışa iştirak edecekler % yedi buçuk teminat parası ve yahut Millî banka mektubu verir. Gayri menkûlün satış tarihine kadar olan vergi ve icare ve tanzifat ve tenviriye resimleri masaya ve 20 senelik vakıf bedeli müşteriye aittir. Talip olanların 938 - 35 No. ile iflâs dairesinde müflisin masa mümessillerine müracaatları ilân olunur. (23316)

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Müflis Beyoğlunda Kalyoncu Kulluğunda İstanbul Pazarı Bakkaliye sahibi Dimitri Dimitriyadis alacaklılarına konkurdato teklif ettiğinden konkurdatonun müzakeresi ve ikinci toplanma için alacaklıların 7/2/940 çarşamba günü saat 11 de dairede hazır bulunmaları ilân olunur. (23317)

Eyüp İcra Memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz bulunan Eyüpte Dökmecilerde ve caddesinde 8 No. lu bostandaki sebzeler ile 2500 adet sırık açık arttırma suretile 2-2-940 cuma günü saat 10 ile 11 arasında satılacaktır. Almak istiyenlerin mahallindeki memura müracaatları ilân olunur.

KAYIP: İstanbul İthalât gümrüğüne ibraz ettiğimiz 26131 sayı 25-1-940 günlü beyannamenin ikinci nüshası ile 26133 sayı 25-1-940 günlü beyannamenin birinci ve ikinci nüshalarını ordinolarile birlikte kazaen zayi ettik. Yenilerini alacağımızdan eskilerinin hükmü yoktur.

Yeni Pazar - Nea agora ve Ermis Y. ve A. Katanos kard. ve oğulları

Dolmabahçe Stadyumu İnşaatı Münakasa İlânı

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü İstanbul Bölgesi Başkanlığından :

1 — Yapılacak iş: Dolmabahçede eski İstablaâmire binalarının bulunduğu saha ile Havagazi Fabrikasının bir kısım arazisi üzerinde yeniden yapılacak olempik stadyumun bil'umum kârgir inşaatı ile "Elektrik, kalörifer sıhhî tesisat işleri hariç„ burada mevcut binaların yıkılması ve enkazının kaldırılması işidir.

2 — İhale şartları: Kapalı zarf usuli ledir. Ve vahidi fiyat iledir. İhale en müsait fiyat teklif eden firmaya yapılacaktır.

3 — Keşif bedeli: Bu işe ait ilk keşif bedeli 755.584,03 liradan ibaret olup muvakkat teminatı 34.450 liradır. "Beton arme demiri ayrıca Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü tarafından temin edilecek olup onun fiyatı bu yekûna dahil değildir.„

4 — İhale günü ve yeri: İhale 14/Mart/1940 Perşembe günü saat onbeşte Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesinin Taksimde Ay Yıldız Apartımanının 3 cü katında kâin Merkezinde icra edilecektir.

5 — Bu işe ait evrak şunlardır:
a — Hususî fenni şartname,
b — Futbol sahası ve koşu pistine ait izahname,
c — Stadyum binasına ait izahname,
d — İlk keşif hülâsası,
e — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
f — Nafıa Vekâleti yapı İşleri umumi fenni şartnamesi,
g — Mukavele projesi,
h — Eksiltme şartnamesi,
i — 20 parça plân ve proje.

6 — Münakasaya iştirak etmek isteyenler yukarıda yazılı evrakı Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesinin Taksimde Ay Yıldız Apartımanındaki Merkezinde Muhasebe servisinde 25 lira mukabilinde alabilecekleri gibi soracakları her hangi bir hususta her gün saat on beş ile on sekiz arasında burada bulunacak Mimarlar tarafından kendilerine lâzım gelen izahat verilecektir. (612)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

KİRALIK EMLÂK

Semti	Mahallesi	Sokağı	No. su	Cinsi
Ortaköy	Ortaköy	Dere boyu	71	Ev
Galata	Müeyyet zade	Aynalı lokanta	4	Dükkân 8/9 hisse
Büyük dere		Çayır başı	29 Numaralı	Bostan yanında Arsa

Yukarıda yazılı emlâkin 31 - 5 - 940 günü sonuna kadar kiraya verilmesi uzatılmıştır. İsteklilerin 1 - 2 - 940 günü saat 14 de müracaatları. (647)

Sabah, öğle ve akşam
Her yemekten sonra mutlaka günde 3 defa dişleri niçin temizlemek lâzımdır

Çünkü Unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin, bademcik, kızamık, enfloenza, ve hatta zatürrieye yol açtıkları, iltihab yapan diş etlerile köklerinde mide humması, apandisit, nevrasteni, sıtma ve romatizma yaptığı fennen anlaşılmıştır. Temiz ağız ve sağlam dişler umumi vücut sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi her gün -lâakal 3 defa- (Radyolin) diş macunile fırçalıyarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz. Bu suretle mikropları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz.

RADYOLİN

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi korur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız.

NEVROZİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA, Soğuk Algınlığı

ve bütün ağrılarını derhal keser. Luzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

Hayatta en lüzumlu şeyleri bildiren
MUHTIRALI - HARİTALI
HAYAT TAKVİMİ ÇIKTI
Bu eşsiz ve emsalsiz takvimde bu sene
6 tane renkli harita, 72 devletin bandrası

320 sahife en lüzumlu yazılar ve mükemmel bir muhtıra defteri vardır.

Yazılardan bazıları: Takvime dair her türlü malûmat, dünya tarihi, dinl tarihi, ihtiralar tarihi, inkılâp tarihi..

Dünya devletlerinin nüfus ve kuvvetleri, dünyadaki müslümanlar..

Devletimizin teşkilâtı, vilâyet ve kazalarımız, tren istasyonları, limanlar iskeleler, kanunlarımız.

Türkiye, Şark ve Avrupa trenlerinin hareket zamanları ve bilet ücretleri.

Hastalıklar ve kazalara karşı çareler, sağlık bilgileri, güzel ve sağla olmak çareleri.

6 tane renkli harita ve 72 devletin renkli bandraları.

Bu eşsiz ve emsalsiz takvimin taklitlerini almamak için (HAYA TAKVİMİ) adına ve (MAARİF Kitaphanesi) imzasına dikkat etmelidir

Fiyatı her yerde 25, mükemmel ciltlisi 35 kuruştur.

LAKSATİN BODO

Dünyanın en iyi müshil şekerlemeleridir.

HER ECZANE DE BULUNUR

SİLKO

ESKİ ve YENİ ROMATİZMA, LUMBAGO, SİYATİK OMUZ, ARKA, BEL, DİZ, KALÇA ve soğuk algınlıklarından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder.

PROTEJİN

Gençleri
FRENGİ ve BELSOĞUKLUĞU
Afetinden Koruyan yegâne ilâçtır.

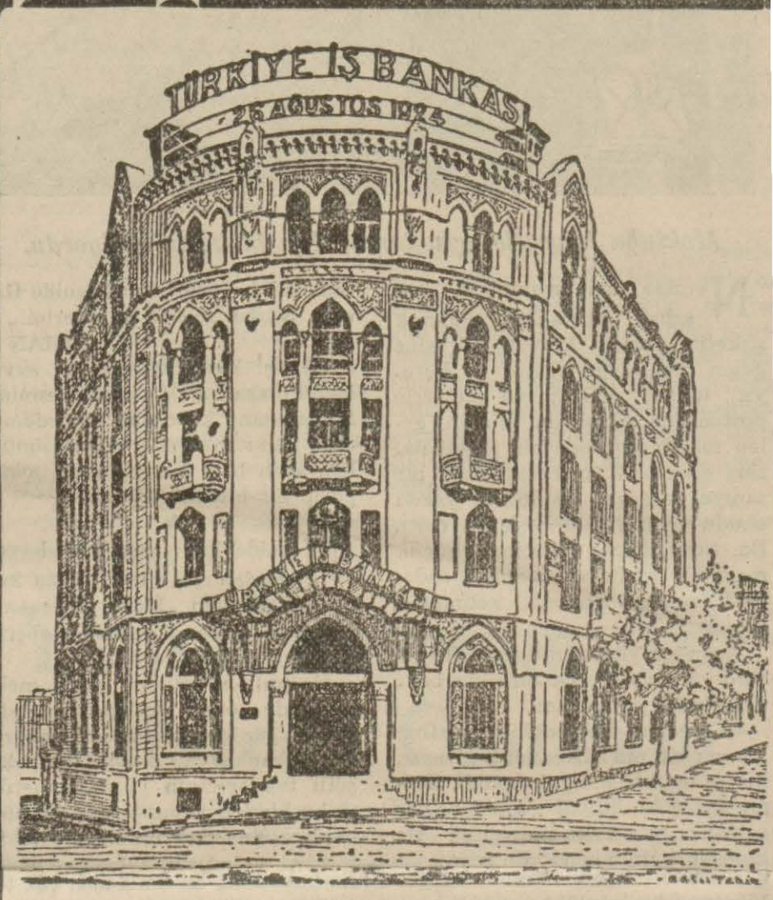

T. İŞ BANKASI

1940 Küçük Carî Hesaplar
İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMİYELERİ

1	Adet	2000	liralık	= 2000.—	Lira
3	„	1000	„	= 3000.—	„
6	„	500	„	= 3000.—	„
12	„	250	„	= 3000.—	„
40	„	100	„	= 4000.—	„
75	„	50	„	= 3750.—	„
210	„	25	„	= 5250.—	„

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedeli 2043,80 lira olan 814 adet meşe makas traversi 2-2-1940 Cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 153,29 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden, Eskişehir ve İzmirde İdare mağazalarından dağıtılacaktır. (456)

BAYILANLAR ÇARPINTI ve SİNİR BUHRANI ÇEKENLER
NEVROL CEMAL
DEN 20 DAMLA ALIRLARSA SİNİRLERİ YATIŞIR
DERHAL FERAHLARLAR EVİNİZDE MUTLAKA BULUNDURUNUZ

Memur ve Daktilo Aranıyor

Zonguldak'ta bir Kömür müessesesinde çalışmak üzere iyi Fransızca bilen bir memur ile yine Fransızca bilen ve seri yazan bir Daktiloya ihtiyaç vardır. Verilecek maaş baremin (8) nci derecesine kadardır.

İsteklilerin hâmil bulundukları vesaik asıl veya suretlerile tercümei hal varakalarını en geç 5.2.940 tarihine kadar Zonguldak Posta kutusu (21) e göndermeleri ilân olunur.

1940 elmaslı ve pırlantalı Singer saat modeli

Kapalı vaziyette

Açık vaziyette

No. 82 168 Elmas ve 11 Pırlantalı 420 lira
No. 82/A 182 Elmas ve 11 Pırlantalı 500 lira
— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR —
Adrese Dikkat: SİNGER SAAT MAĞAZASI — İstanbul Eminönü.

DÜZ ve RENKLİ HER NEVİ KLİŞE

PİRİNÇ BAKIR ÇİNKO LEVHA MÜHÜR KLİŞELER

İstanbul Ankara Caddesi Nº 102 TEL. 24310

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lûtfü DÖRDÜNCÜ. Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer: T A N Matbaası

Üsküdar Kadıköy ve Havalisi

Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden :

Şirketimize lüzumu olan Kırtasiye malzemesi münakasaya konulmuştur. Münakasa 12 şubat 1940 pazartesi günü saat on dörtte şirketin Bağlarbaşında kâin merkezinde yapılacaktır. İstekli müessese lerin tarihi ilândan itibaren tatil günleri müstesna olarak her gün saat ondan on altıya kadar şirket merkezinde mağaza ve levazım müdürlüğüne müracaatla şartname ve kırtasiye listesini görebilecekleri ilân olunur.

İstanbul Belediyesi İlânları

Tahmin bedeli	İlk teminat	
639,00	48,00	Çocukları kurtarma yurdu ihtiyacı için Kuru erzak
1153,00	87,00	Çocukları kurtarma yurdu için Sadeyağı, Zeytinyağı ve Zeytin danesi
1075,00	81,00	Çocukları kurtarma yurdu için Et

Tahmin bedelleri ilk teminat miktarları yukarıda yazılı mevaddı gıdaiye satın alınmak üzere ayrı ayrı ve temdiden açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 6 - 2 - 940 Salı günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılına ait Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (677)

Başvekâlet Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü İstanbul Bölgesi Başkanlığından :

Pazarlık suretile yaptırılacak olan iş:

1 — Tahtı tasarrufumuzda bulunan Taksimde Sıraserviler caddesinde kâin 57 No. lı merkez binamızın kalorifer tesisatının tamiridir.

2 — Keşifnameye göre tamir bedeli 125 liradır.

3 — Pazarlığa iştirak edeceklerin 10 lira teminat akçesi yatırmaları lâzımdır.

4 — Keşifname hakkında izahat, Taksimde Abdülhak Hamit caddesinde Ayyıldız Palas 2. nci kat 3 No. da bölge merkezinde verilir.

5 — Pazarlık 29 - 1 - 940 pazartesi günü saat 10 da Bölge merkezinde yapılacaktır. Alâkadarların bu ve buna mümasil iş yaptıklarına dair vesikalarını hâmilen mezkûr gün ve saatte müracaatları. (652)

MİLLİ PİYANGO

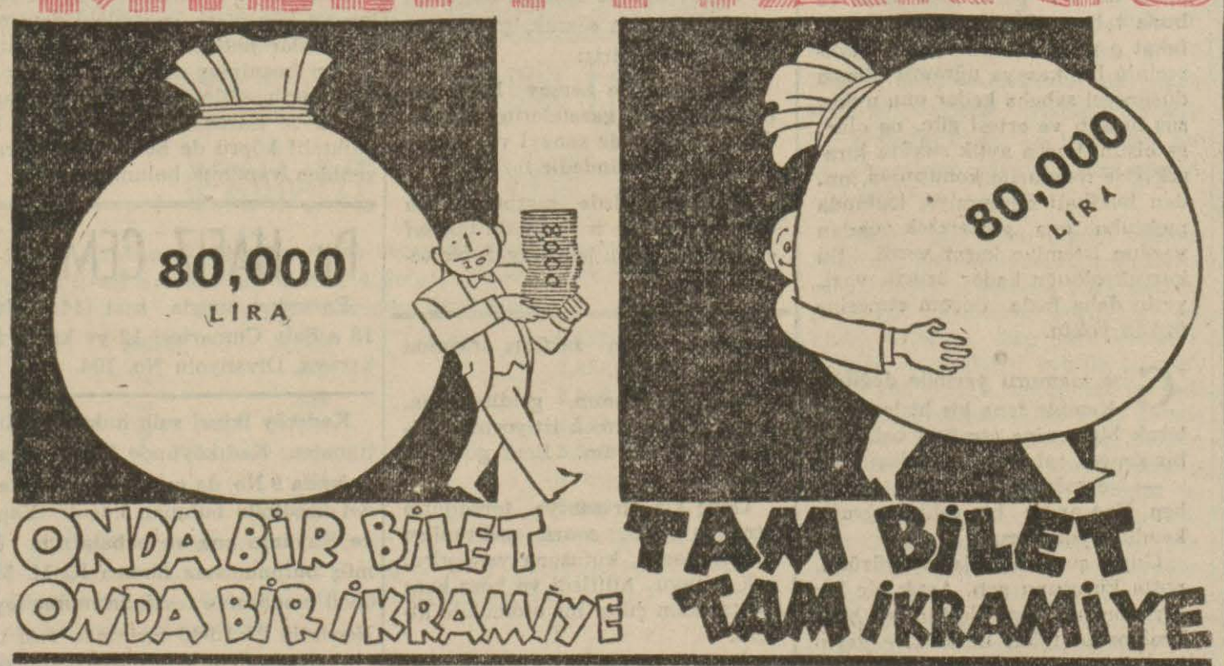

ONDA BİR BİLET ONDA BİR İKRAMİYE

TAM BİLET TAM İKRAMİYE

PETROL NİZAM

Saç bakımı
Güzelliğin en birinci şartıdır

On beş senedenberi on binlerce kimse tarafından memnuniyetle kullanılmaktadır.

Uzunköprü icra dairesinden: Uzunköprüde Muradiye mahallesinde mukim ve sicilli ticarette mukayyet tüccardan Mehmet oğlu Lâtif Göre hakkında Bekir Karaya olan 20 lira borcundan dolayı evvelce iflâsına karar verilerek nakzı vakıa teb yeniden muhakeme sonunda if talebinin reddine Uzunköprü asli Ticaret mahkemesinin 24 - 1 - 9 tarih ve 86 No. lu ilâm hükmü n cibince kevfiyet ilân olunur.